

R A P O R T
PRIVIND STAREA GENERALĂ ECONOMICO-SOCIALĂ
A JUDEȚULUI MUREȘ ÎN ANUL 2016

În aplicarea dispozițiilor art. 6, alin. (1), pct.1, litera f) din HG nr. 460/2006 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Instituția Prefectului-Județul Mureș a realizat documentarea necesară și a elaborat prezentul **Raport privind starea generală economico-socială a județului Mureș în anul 2016**, pe baza datelor și informațiilor furnizate de instituțiile publice din județ.

PREZENTAREA JUDEȚULUI MUREȘ

Județul Mureș este situat în partea central-nordică a României, în Podișul Transilvaniei, în bazinul superior al râului Mureș și bazinele râurilor Târnavă Mare și Târnavă Mică, fiind cuprins între meridianele 23°55' și 25°14' longitudine vestică și paralelele 46°9' și 47°00' latitudine nordică.

Cu o suprafață de 6.714 km², ce reprezintă 2,8% din suprafața României, județul Mureș se bucură de o poziție care îi facilitează legăturile economice și culturale cu celelalte zone teritorial-administrative. La nord, se mărginește cu județele Bistrița-Năsăud și Suceava, la est cu Harghita, la sud cu Alba, Brașov și Sibiu, iar la vest cu județul Cluj.

Relieful județului Mureș este caracterizat printr-o varietate de forme naturale, aproximativ 60% din teritoriu fiind acoperit de dealuri, 20% câmpii și 17% munți.

Cursurile de apă sunt egal distribuite pe toată suprafața județului, cele mai importante fiind râurile Mureș, Târnavă-Mare, Târnavă-Mică și Niraj. Lacurile naturale Fărăgău - lac de apă dulce, Sovata Băi - lac cu apă sărată și lacurile piscicole Zau de Cîmpie, Văleni, Iernut și Tăureni întregesc rețeaua hidrografică.

Principalele resurse naturale ale județului sunt constituite din gaze naturale, zăcăminte de sare, roci pentru materialele de construcție, izvoare minerale, păduri de foioase și de conifere, etc.

În județul Mureș funcționează un număr de 102 autorități ale administrației publice locale, la care se adaugă Consiliul Județean Mureș.

Organizarea administrativă a județului cuprinde 4 municipii: Tîrgu Mureș, Sighișoara, Reghin, Târnăveni, 7 orașe: Luduș, Sovata, Iernut, Miercurea Nirajului, Sărmașu, Sângeorgiu de Pădure, Ungheni, la care se adaugă 91 de comune. Localitatea reședință de județ este municipiul Tîrgu Mureș.

Principalele aglomerări urbane sunt în municipiile Tîrgu Mureș, Reghin, Sighișoara și Târnăveni, unde se găsesc și principalele centre pentru forța de muncă. Județul Mureș se caracterizează printr-o mare diversitate etnică, lingvistică și religioasă. Pe lângă români, există o mare concentrare de minorități naționale, acest lucru asigurând interferențe culturale și o mare varietate de tradiții și obiceiuri.

1. STAREA GENERALĂ A ECONOMIEI JUDEȚULUI MUREȘ

1.1 EVOLUȚIA PRINCIPALELOR SECTOARE ECONOMICE ÎN ANUL 2016

Județul Mureș dispune de un potențial de dezvoltare economică ridicat, determinat de așezarea geografică centrală, resurse naturale variate, precum și o forță de muncă bine pregătită, toate acestea reprezentând condiții prielnice pentru dezvoltarea economică.

a) INDUSTRIA

Industria este ramura cu pondere mare în economia județului, caracterizată printr-o varietate mare a ramurilor producătoare, cu specializări în domeniile: extracției gazelor naturale, energiei electrice, chimiei, exploatării și prelucrării lemnului, materialelor de construcții, alimentar, etc.

Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Mureș, în anul 2016, industria județului Mureș a înregistrat o evoluție favorabilă în raport cu anul precedent. Indicele producției industriale a fost de 101,8%, înregistrând o creștere de 1,8% față de anul anterior. Această evoluție a fost determinată de creșterea producției în activități economice cu tradiție și pondere în economia județului, cum sunt:

- fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (+44,9%);
- fabricarea produselor textile (+32,5);
- tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (+26,6%);
- fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (+21,5%);
- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (+17,0%);
- fabricarea de mobilă (+14,6%);
- fabricarea altor produse din minerale nemetalice (+14,0%);

Evoluția pozitivă a activităților enumerate mai sus a fost contracarată de diminuarea accentuată a activităților de reparare, întreținere și instalare a mașinilor și echipamentelor, unde producția s-a redus cu 35,9%, fabricarea produselor de cauciuc și mase plastice (-29,4%), fabricarea altor mijloace de transport (-20,4%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-15,8%), fabricarea băuturilor (-14,7%), și într-o mai mică măsură de fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice care a înregistrat o diminuare a producției de 2,5%.

Tabel 1. Indicii producției industriale, în anul 2016

2015=100		
Div. CAEN Rev.2	Denumire diviziune	Indicii producției Industriale (IPI) -%-
Total	Total Industrie	101,8
8	Alte activități extractive	85,9
9	Servicii anexe extractiei	96,0
10	Industria alimentară	95,7
11	Fabricarea băuturilor	85,3
13	Fabricarea produselor textile	132,5
14	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	117,0

15	Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	95,3
16	Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	103,7
17	Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	121,5
18	Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	126,6
20	Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	84,2
21	Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	97,5
22	Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	70,6
23	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	114,0
24	Industria metalurgică	93,0
25	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	103,3
26	Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	144,9
27	Fabricarea echipamentelor electrice	126,5
28	Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	103,5
29	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	86,6
30	Fabricarea altor mijloace de transport	79,6
31	Fabricarea de mobilă	114,6
32	Alte activități industriale n.c.a.	104,3
33	Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	64,1
35	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	106,5

Cifra de afaceri din industrie realizată de agenții economici din județ, atât pe piața internă cât și pe cea externă, în anul 2016, a înregistrat o creștere cu 0,8% față de anul anterior.

b) AGRICULTURA

Datele statistice indică faptul că de pe terenurile din județ cultivate în anul agricol 2016 s-au obținut 635.119 tone cereale boabe, din acestea 130.211 tone grâu, 490 tone secară, 26.805 tone orz și orzoaică, 15.191 tone ovaz și 450.444 tone porumb boabe. La floarea soarelui s-a înregistrat o producție de 13.637 tone, la rapiță 16.325 tone, la soia boabe 10.996 tone, la sfeclă de zahăr 137.152 tone, la tutun 177 tone, la cartofi 109.447 tone, la legume 122.449 tone, iar producția de pepeni verzi și galbeni a fost de 3.191 tone.

Tabel 2. Producția principalelor produse agricole

	2015	2016	+/- 2016 față de 2015
Cereale boabe	445.305	635.119	189.814
din care:			
- Grâu - total	115.422	130.211	14.789
- Secară	176	490	314
- Orz și orzoaică	24.302	26.805	2.503
- Ovăz	15.939	15.191	-748
- Porumb boabe	279.036	450.444	171.408
Floarea soarelui	7.721	13.637	5.916
Rapiță	7.125	16.325	9.200
Soia boabe	3.214	10.996	7.782
Sfeclă de zahăr	95.042	137.152	42.110
Tutun	212	177	-35
Cartofi – total	68.960	109.447	40.487
Legume – total	98.357	122.449	24.092
Pepeni verzi și galbeni	3.476	3.191	-285

Față de anul 2015 s-a obținut o producție superioară la cereale boabe (+189.814 tone reprezentând +42,6%) această creștere datorându-se în principal producției de porumb boabe care a fost cu 61,4% mai mare față de cea obținută în anul precedent (+171408 tone) dar și de producția de grâu care a crescut cu 12,8% (+14.789 tone).

Creșteri ale producției se mai înregistrează la floarea soarelui (+5.916 tone; +76,6%), la rapiță (+9.200 tone; +129,1%), soia boabe (+7.782 tone; +242,1%), sfeclă de zahăr (+42110 tone; +44,3%), cartofi (+40487 tone; +58,7%), legume (+24092 tone; +24,5%).

Scăderi ale producției se înregistrează doar la tutun (- 35 tone; -16,5%), la producția de ovăz (-748 tone ; -4,7%) și la producția de pepeni verzi și galbeni (-285 tone ; -8,2%).

În anul 2016, producția de fructe a fost mai ridicată decât în anul precedent. S-au recoltat 49257 tone fructe, cu 5983 tone mai mult decât în anul precedent (+13,8%), această creștere fiind determinată în principal de producția de prune care a fost mai mare cu 3595 tone (+62,0%). Creșteri ale producției se înregistrează și la mere (+240 tone), pere (+449 tone), caise și zarzăre (+115 tone), piersici (+124 tone), nuci (+852 tone), căpșuni (+165 tone), în timp ce producția a fost mai mică doar la cireșe și vișine (-200 tone).

Tabel 3. Producția de fructe

-tone-

	2015	2016	+/- 2016 față de 2015
Total	43274	49257	5983
▪ Mere	33258	33498	240
▪ Pere	1237	1686	449
▪ Prune	5802	9397	3595
▪ Caise și zarzăre	157	272	115
▪ Piersici	159	283	124
▪ Cireșe și vișine	1513	1313	-200
▪ Nuci	1076	1928	852
▪ Căpșuni	48	213	165
▪ Alte fructe	24	667	643

Viticultura a avut în anul 2016 o evoluție favorabilă față de anul anterior, producția totală de struguri de 3.956 tone, fiind mai mare cu 16,8% (+1596 tone).

Conform datelor furnizate de **Direcția pentru Agricultură Mureș**, în anul 2016, au fost înregistrați următorii indicatori:

Situația fondului funciar

Nr.crt.	Specificare	U.M.	Total general	din care:	
				Sector privat	Sector stat
1	Arabil	ha	221.125	220.429	696
2	Pășuni	"	107.617	77.014	30.603
3	Fânețe	"	73.871	73.315	556
4	Vii total + hamești	"	1.174	1.174	-
5	- vii pe rod	"	964	964	-
6	- hamei total	"	204	204	-
7	- hamei pe rod	"	204	204	-
8	Livezi total	"	5.110	5.110	-
9	- livezi pe rod	"	2.970	2.970	-
10	Arbuști fructiferi total	"	195	195	-
11	- arbuști fructiferi pe rod	"	124	124	-
12	Alte plantații ornamentale	"	27	20	7
13	Plantații de duzi pitici	"	13	13	-
14	Suprafață agricolă neutilizată	"	489	305	184
15	Suprafața agricolă total	"	409.341	377.295	32.046
16	Păduri	"	211.284	78.498	118.742
17	Ape	"	6.185	2.863	3.321
18	Drumuri	"	10.543	6.326	4.209
19	Curți construcții	"	19.741	16.555	2.848
20	Teren neproductiv	"	13.451	10.733	2.604
21	Suprafața neagră total	"	261.204	112.858	133.841
22	Total general	"	670.545	495.414	155.390
23	Suprafață agricolă ptr.irigat	"	117	89	28
24	- arabil	"	56	28	28
25	- livezi	"	61	61	-

Din suprafața arabilă de 221.125 ha, în anul 2016 au rămas nelucrate 22.246 ha (10 %), față de 18.178 ha (8 %) în anul 2015. Se constată că suprafața rămasă nelucrată rămâne aproximativ constantă, înregistrându-se o ușoară creștere. Din suprafața agricolă a județului de 409.341 ha, în anul 2016 a rămas suprafața totală de 489 ha neutilizată din categoria de folosință pajiști - 20 ha, vii abandonate – 14 ha și hameiști 455 ha.

Producțiile obținute la alte culturi agricole

Nr. crt.	Cultura	Suprafața realizată ha			Producții medii realizate kg/ha			Producția totală realizată to		
		2015	2016	%	2015	2016	%	2015	2016	%
3	Triticale	2.967	2.765	93	3.817	4.188	110	11.324	11.580	102
9	Mazăre boabe	306	355	116	2.144	3.237	151	656	1.149	175
15	Plante medicinale	78	80	103	795	1.288	162	62	103	166
18	Plante de nutreț	48.380	48.655	101	19.935	21.026	105	964.453	1.023.032	106
20	Pășuni	109.955	107.617	98	9.229	10.752	117	1.014.721	1.157.067	114
21	Fânețe	73.780	73.871	101	10.222	11.165	109	754.207	824.787	109
22	Vii pe rod – struguri	1.037	964	93	2.700	4.104	152	2.800	3.956	141
23	Fructe din livezi	3.212	2.970	92	6.392	11.762	184	20.531	34.932	170
25	Sere- legume	20,23	26,40	130	66.112	61.705	92	1.344	1.629	121
26	Sere – flori mii fire	13,40	5,40	40	198,507	857,41	432	2.660	4.630	174
27	Arbuști fructiferi	121	124	102	1.736	4.097	236	210	508	242
28	Flori în câmp-mii fire	38	52	137	262,42	182,40	70	9.972	9.485	95
29	Hamei	177	204	115	1.006	701	70	178	143	80

În anul 2016, se poate constata o creștere a producțiilor medii și totale la majoritatea culturilor. Datorită unor condiții meteorologice nefavorabile manifestate în primăvara anului 2016 – îngheț târziu de primăvară a fost afectată producția de fructe, iar datorită ploilor abundente înregistrate în cursul lunilor mai și iunie au fost afectate

producțiile de porumb, floarea soarelui, rapiță în anumite zone ale județului, ex. zona Cuci. Potrivit Direcției pentru Agricultură a Județului Mureș, în anul 2016 s-au înregistrat cele mai bune producții în județul Mureș comparativ cu ultimii ani. Acest lucru s-a datorat condițiilor climatice favorabile din unele perioade ale anului pentru sectorul agricol; interesului crescut al producătorilor agricoli pentru aplicarea unor tehnologii performante; acordarea subvențiilor la timp din partea statului.

Din suprafața agricolă de 409.341 ha, în anul 2016 s-a fertilizat o suprafață totală de 123.779 ha cu 18.960 to N.P.K. (30 %) și suprafața de 35.413 ha cu 694.084 to îngrășăminte naturale (9 %).

Suprafața însămânțată în toamna anului 2016

În toamna anului 2016 datorită condițiilor meteorologice mai puțin favorabile executării lucrărilor agricole și datorită interesului manifestat de producătorii agricoli s-a însămânțat suprafața totală de 37.991 ha, după cum urmează:

Nr.crt.	Specificare	U.M.	Program - ha -	Realizat - ha -	%
1	Total suprafață însămânțată în toamna anului 2016	ha	40.765	37.991	93
2	Total cereale pentru boabe	"	35.130	31.773	90
3	- grâu comun	"	29.120	25.565	88
4	- grâu dur	"	-	165	100
5	- secară	"	150	280	187
6	- triticale	"	2.450	2.464	105
7	- orz boabe	"	2.860	2.514	88
8	- orzoaică de toamnă	"	550	382	69
9	- ovăz de toamnă	"	-	403	100
10	Rapiță boabe pentru ulei	"	4.900	5.169	105
11	Legume total	"	80	148	185
12	Plante de nutreț	"	650	891	137
13	Plante pentru producere de sămânță	"	4	4	100
14	Căpșuni	"	-	5	100

15	Câmpuri experimentale	"	1	1	100
16	Sere	"	2	-	-

Starea de vegetație a culturilor însămânțate în toamna anului 2016

Nr. crt.	Cultura	Suprafața însămânțată	Suprafața răsărită		Suprafața răsărită parțial		Suprafața nerăsărită	
		ha	ha	%	ha	%	ha	%
1	Grâu + secară + triticale	28.474	26.969	95	1150	4	355	1
2	Orz	2.514	2.514	100	-	-	-	-
3	Orzoaică de toamnă	382	382	100	-	-	-	-
4	Ovăz de toamnă	403	403	100	-	-	-	-
5	Rapiță	5.169	5.169	100	-	-	-	-
Total		36.942	35.437	95	1.150	4	355	1

Din datele prezentate se poate constata că la intrarea în iarnă culturile erau răsărite în procent de 95 %.

Din suprafața totală însămânțată în toamna anului 2016 de 37.991 ha, s-a fertilizat o suprafață de 32.555 ha cu 4.930 to NPK (86 %), după cum urmează:

Nr.crt.	Cultura	Suprafața însămânțată ha	Suprafața fertilizată ha	NPK To	%
1	Grâu + secară + triticale	28.474	25.374	3.942	89
2	Orz	2.514	1.630	242	65
3	Orzoaica de toamnă	382	382	59	100
4	Ovăz	403			
5	Rapiță	5.169	5.169	687	100
Total		37.991	32.555	4.930	86

Propuneri privind însămânțările din primăvara anului 2017

Nr.crt.	Specificare	U.M.	Total general	din care:	
				Sector privat	Sector stat
1	Însămânțat total primăvara 2017	ha	126.441	125.990	451
2	- grâu de primăvară comun + dur	"	1.511	1.511	-
3	- secară de primăvară	"	43	43	-
4	- triticale de primăvară	"	229	229	-
5	- orzoaică de primăvară	"	4.817	4.816	1
6	- ovăz	"	5.657	5.656	1
7	- porumb boabe	"	75.562	75.471	91
8	- sorg boabe	"	223	223	-
9	- porumb sămânță	"	151	145	6
10	- mei	"	8	8	-
11	- alte cereale	"	289	289	-
12	- soia	"	4.370	4.350	20
13	- floarea – soarelui cons.+săm	"	5.245	5.240	5
14	- rapiță pentru ulei cons. + săm.	"	957	957	-
15	- muștar	"	40	40	-
16	- in pentru ulei	"	2	2	-
17	- sfeclă de zahăr	"	2.336	2.336	-
18	- tutun	"	97	97	-
19	- sorg pentru măhuri	"	179	179	-
20	- alte plante ptr. industr- salcie	"	36	36	-
21	- plante medicinale	"	72	72	-
22	- fasole boabe	"	140	140	-
23	- mazăre boabe	"	89	89	-
24	- lupin	"	5	5	-
25	- alte leguminoase	"	1	1	-
26	- cartofi total	"	5.539	5.535	4
27	- legume de câmp și solarii	"	7.134	7.122	12
28	- pepeni verzi și galbeni	"	212	212	-
29	- sere + răsadnițe	"	74	73	1
30	- sere legume	"	43	43	-
31	- sere flori	"	22	21	1

32	- răsadnițe	"	9	9	-
33	- câmpuri experimentale	"	9	1	8
34	- semințe și seminceri	"	27	27	-
35	- plante de nutreț total	"	11.525	11.231	294
36	- lucerna	"	-	-	-
37	- trifoi	"	-	-	-
38	- alte perene	"	-	-	-
39	- anuale pentru fân și mv	"	5.710	5.455	255
40	- plante ptr. insilozare	"	5.688	5.649	39
41	- rădăcinoase furajere	"	123	123	-
42	- dovlecei furajeri	"	4	4	-
43	- flori de câmp	"	52	45	7

Parcul de tractoare și principalele mașini agricole

Nr.crt.	Specificare	U.M.	Total	2016			
				Neamortizate		Amortizate	
				Existent	din care: în funcțiune	Existent	din care: în funcțiune
1	Tractoare	nr.	6.823	1.995	1.995	4.828	4.233
2	Combine păioase	"	901	180	180	721	617
3	Pluguri	"	5.312	2.243	2.243	3.069	2.960
4	Grape cu discuri	"	3.140	557	557	2.583	2.150
5	Semănători păioase	"	1.718	353	353	1.365	965
6	Semănători prășitoare	"	1.063	421	421	642	642
7	Cultivatoare	nr.	867	-	-	-	-
8	Tăvălugi + nivelatoare	"	285	-	-	-	-
9	Combinatoare	"	568	-	-	-	-
10	Sape rotative	"	56	-	-	-	-
11	Mașini erbicidat +combatere	"	1.499	-	-	-	-
12	Mașini îngrășăminte	"	666	-	-	-	-
13	Mașini gunoi de grajd	"	289	-	-	-	-
14	Remorci tractor	"	3.021	782	782	2.239	1.653

15	Alte mașini agricole +utilaje	"	790	-	-	-	-
16	Instalații pentru irigat	"	28	-	-	-	-
17	Combine furaje	"	71	32	31	39	18
18	Vindrovere	"	77	28	17	49	15
19	Prese de balotat	"	712	147	147	565	245
20	Combine recoltat porumb	"	267	-	-	-	-
21	Mașini plantat cartofi	"	97	-	-	-	-
22	Mașini recoltat sfeclă	"	12	-	-	-	-
23	Mașini recoltat cartofi	"	216	-	-	-	-
24	Cositori	"	1.336	-	-	-	-
25	Greble mecanice	"	310	-	-	-	-

Cu toate că avem un număr semnificativ de tractoare și mașini agricole, se poate constata că, peste 70 % din tractoare sunt vechi și amortizate.

Evoluția efectivelor de animale

Nr.crt.	Categoria	UM	Efective la data de :		Diferențe + / -	%
			31.12.2015	31.12.2016		
1	Bovine total	capete	77.055	71.601	- 5.454	93
2	din care: – matca	"	61.931	61.158	- 773	99
3	Porcine total	"	84.514	71.750	- 12.764	85
4	din care:- matca	"	4.127	3.375	- 752	82
5	Ovine total	"	718.311	501.263	- 217.048	70
6	din care :- matca	"	579.740	469.214	- 110.526	81
7	Caprine total	"	60.180	40.332	-19.848	67
8	din care: – matca	"	46.890	37.679	- 9.211	80
9	Păsări total	"	1.502.950	1.348.235	- 154.715	90
10	din care :- matca	"	1.357.050	1.238.935	- 118.115	91
11	Cabaline total	"	11.879	10.655	- 1.224	90
12	din care: – matca	"	4.570	4.292	- 278	94
13	Albine total	nr. fam	85.700	77.870	- 7.830	91
14	Iepuri	capete	8.800	5.400	- 3.400	61

În sectorul zootehnic se poate constata o scădere a efectivelor de animale la toate speciile față de anul 2015, respectiv: la bovine cu 7 %, porcine 15 %, ovine 30 %, caprine 33 %, albine 9 %, păsări cu 10 %, cabaline cu 10%, iepuri 39 %. O scădere semnificativă în anul 2016 se poate constata și la efectivele matcă la toate speciile de animale.

Având în vedere interesul manifestat al crescătorilor de bovine, se poate constata o creștere cu 30 % a producției de lapte de vacă livrat la procesare și a producției de carne procesată cu 69 % față de anul 2015. Datorită condițiilor meteorologice nefavorabile, în anul 2016 s-a înregistrat o scădere a producției de miere cu 77 % față de anul 2015.

Situația producțiilor animaliere

Nr.c rt.	Specificare	UM	Producțiile animaliere :		Diferențe + / -	%
			31.12.2015	31.12.2016		
1	Producția de lapte vacă- total	hl	2.491.381	2.278.846	- 212.535	91
2	din care: – livrări procesare	"	1.221.821	1.587.257.	+ 365.436	130
3	Lapte de bivoliță - total	hl	1.730	303	- 1.427	18
4	din care: – livrări procesare	"	95	65	- 30	68
5	Producția de lapte oaie - total	hl	317.400	270.070	- 47.330	85
6	din care: – livrări procesare	"	-	16.630	+16.630	100
7	Producția de lapte capră - total	hl	105.450	70.923	- 34.527	67
8	din care: – livrări procesare	"	-	8.623	+ 8.623	100
9	Producția de carne total	tone	35.622	58.094	+ 22.472	163
10	din care: – livrări procesare	"	14.366	38.652	+ 24.286	269
11	Producția de lână	tone	967	830	- 137	86
12	Producția de miere	tone	2.790	637	- 2.153	23
13	Producția de ouă	mii bucă ți	214.990	189.189	- 25.801	88

Agenți economici care desfășoară activitate în domeniul producției de produse alimentare

Nr. crt	Specificare / Domeniu	Număr uniăți	
		2015	2016
1	Domeniul producției de lapte și produse lactate	19	18
2	Situația agenților economici și a unităților producătoare de carne și produse din carne+ pește	31	31
	- din care abatoare	5	5
3	Situația agenților economici și a unităților producătoare de pâine și produse de morărit și panificație (unitati de morarit)	33	33
4	Situația agenților economici și a unităților producătoare de pâine	87	87
5	Situația agenților economici - cofetarie patiserie	57	57
6	Situația agenților economici și a unităților producătoare de conserve fructe și legume	5	5
7	Situația agenților economici și a unităților producătoare de uleiuri și grăsimi vegetale alimentare	3	3
8	Situația agenților economici și a unităților producătoare de zahăr și produse zaharoase	1	1
9	Situația agenților economici și a unităților producătoare de băuturi	39	40
10	Situația agenților economici și a unităților producătoare de alte produse alimentare (ciocolata ; condimente , siropuri), fulgi, biscuiți, paste făinoase	29	30
11	Situația agenților economici și a unităților producătoare de ambalare și/sau îmbutelierea de produse alimentare/ alte produse	19	19
12	Situația agenților economici și a unităților producătoare de otet	1	1
13	Situația agenților economici și a unităților producătoare de sucuri din fructe	14	14
	TOTAL NUMAR AGENȚI ECONOMICI	338	339

Prin intermediul **Oficiului de Studii Pedologice și Agrochimice Mureș** au fost elaborate studii pedologice și agrochimice în 4 unități administrativ-teritoriale, faza teren și birou, în valoare de 156.954 lei, fiind cartată o suprafață de 16.268 ha.

În cursul anului 2016, s-au mai întocmit studii pedologice și de încadrare în clasa de calitate a terenurilor agricole, la solicitarea persoanelor fizice și juridice. Valoarea totală a acestor lucrări a fost de 131.331 lei.

De asemenea, s-au realizat:

- studii pentru redare în circuitul agricol în valoare de 14.364 lei
- 2 studii pedologice și agrochimice pentru amenajări pastorale în valoare de 27.857 lei
- analize agrochimice în valoare totală de 46.642 lei și studii pedologice pentru înființări de plantații în valoare de 654 lei.

Oficiul Județean de Zootehnie Mureș a realizat în anul 2016 următoarele activități :

- Coordonarea activității de reproducție, ameliorare și conservare a patrimoniului genetic prin intermediul inspecției de stat;
- Organizarea și efectuarea inspecției de stat în zootehnie;
- Coordonarea programelor naționale de ameliorare genetică a animalelor;
- Implementarea procedurilor privind identificarea și înregistrarea ecvideelor, operarea în baza națională de date ;
- Acordarea de consultanță tehnică crescătorilor de animale cu efective cuprinse în programe tehnice de selecție și reproducție privind creșterea, nutriția și ameliorarea efectivelor;
- Colaborarea cu instituțiile de specialitate pentru organizarea și desfășurarea cursurilor de calificare profesională;
- Participarea în comisiile de evaluare pentru stabilirea valorii de plată a animalelor tăiate, ucise în conformitate cu prevederile HG 1214/2009 și alte activități.

Plăți directe pe suprafață

În anul 2016, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Mureș a realizat următoarele activități:

- derularea campaniei de primire a cererilor de sprijin aferente anului 2016;
- procesarea cererilor de plată unice în vederea autorizării la plată;

- finalizarea operațiunilor de autorizare a cererilor în vederea efectuării plăților directe (SAPS), naționale complementare (PNDC) și măsurilor delegate;
- efectuarea controalelor administrative și la fața locului, conform manualelor/ghidurilor de proceduri elaborate în vederea pregătirii efectuării plăților de către APIA Central;
- efectuarea de activități de control/investigare, în vederea stabilirii existenței unei nereguli; stabilirea și individualizarea obligației de plată rezultată din neregula constatată, prin emiterea unui titlu de creanță; activități de recuperare în vederea stingerii creanțelor;
- desfășurarea de campanii de prezentare și informare nemijlocit cu potentialii beneficiari (de ex. în acțiuni de tip caravană);
- comunicarea promptă a informațiilor necesare și utile prin mijloace de difuzare în masă, respectiv radio, TV, presa scrisă.

În anul 2016 au fost depuse 26.635 cereri unice pentru sectorul vegetal și zootenic; au fost autorizate la plată 17.799 pentru sectorul vegetal. Suprafața totală eligibilă a fost de 247.017 ha.

Valoarea plăților efectuate către fermieri a fost de:

- 315.074 lei avans Campania 2015
- 271.524.134 lei plată finală Campania 2015
- 78.036.242 lei avans Campania 2016
- 17.359.327 lei plată finală Campania 2016.

Calitatea semințelor

În anul 2016, a fost monitorizată calitatea semințelor și a materialului săditor de către Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor Mureș prin următoarele activități :

- înregistrarea, eliberarea, supravegherea, monitorizarea și retragerea autorizațiilor de funcționare. Au fost înregistrați un număr de 244 operatori economici,
- controale în vederea supravegherii și monitorizării operatorilor economici,

- controale în vederea înregistrării de noi operatori economici prin verificarea bazei materiale de care dispun. În anul 2016 au fost înregistrați un număr de 25 noi operatori economici,
- controale pentru înregistrarea loturilor semincere la multiplicare pentru 269 declarații de multiplicare și 302 parcele de control.

Îmbunătățiri funciare

În domeniul îmbunătățirilor funciare, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare-Unitatea de Administrare Mureș a Filialei Teritoriale de Îmbunătățiri Funciare Mureș-Oltul Superior a executat lucrări de reparare a amenajărilor de desecare-drenaj și combaterea eroziunii solului prin decolmatări canale și debusee, reparații construcții hidrotehnice, reparații cantoane dar și lucrări de reabilitare și extindere a suprafețelor amenajate cu lucrări de desecare gravitațională, combaterea eroziunii solului și irigații.

În anul 2016, au fost executate lucrări de întreținere și reparații în valoare totală de 230.666 lei care au constat în distrugerea vegetației acvatice de pe canale și desfundarea podețelor tubulare pe amenajările Desecare Pârâul Comlod zona Crăiești-Șincai și CES Comlod zona Crăiești – Mădăraș, decesare Valea Luț pe raza comunelor Clodeni, Voivodeni și Breaza. Au fost reparate 10 podețe tubulare în valoare de 209.956 lei.

Silvicultura

În sectorul silvic, în anul 2016, prin intermediul **Direcției Silvice Mureș** au fost executate lucrări de regenerare a pădurilor pe o suprafață de 506 ha din care regenerări naturale –330 ha, împăduriri - 176 ha, lucrări de îngrijire în arborete tinere – 4152 ha.

Au fost recoltate și valorificate:

- fructe de pădure= 43 to;
- păstrav de consum = 36 to;
- carne de vânat = 3,3 to;
- ciuperci comestibile – 10 to;
- masă lemnoasă – 414 mii mc.

Sănătatea animală și siguranța alimentară

În domeniul sanitar-veterinar, Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Mureș a organizat activitățile sanitar-veterinare pe întreg teritoriul județului Mureș; a apărat sănătatea animalelor, a acționat pentru protecția animalelor, prevenirea transmiterii de boli de la animale la om, siguranța alimentelor de origine animală destinate consumului uman, salubritatea furajelor pentru animale și protecția mediului, în raport cu creșterea animalelor, identificarea și înregistrarea animalelor, cu excepția ecvinelor; a asigurat siguranța alimentelor; a protejat interesele consumatorilor incluzând practici corecte în comerțul cu alimente; a colaborat cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu asociațiile și patronatele din domeniul agricol și industria farmaceutică, cu reprezentanții societății civile și cu organizațiile județene din domeniul sanitar-veterinar, conform limitelor de competență, etc.

În domeniul sănătății animalelor, supravegherea, prevenirea, controlul și eradicarea bolilor la animale s-au realizat în baza Programului cifric aprobat, care a fost întocmit în baza Programului strategic național. Pentru realizarea "Programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și ecvideelor", DSVSA Mureș a analizat 158.065 probe de la diverse specii de animale în scop de diagnostic și pentru evaluarea statusului de sănătate.

S-au efectuat controale în domeniul aplicării prevederilor legislației sanitare veterinare verificându-se respectarea legislației privind circulația medicamentelor, a produselor biologice și a furajelor medicamentate; respectarea legislației referitoare la întreținerea, furajarea, adăparea, bunăstarea și biosecuritatea. Au fost efectuate controale în trafic în apropierea aglomerărilor de animale și de asemenea controale la destinație în cazul animalelor provenite din comerț intracomunitar. S-a acordat asistență de specialitate pentru livrarea intracomunitară și în țări terțe.

În domeniul siguranței alimentelor, activitatea Direcției Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor Mureș, s-a desfășurat în baza Planului Cifric pentru anul 2016, a

acțiunilor tematice organizate la nivel de țară sau la nivel local, precum și ca urmare a notificărilor de alertă.

Astfel, în anul 2016 s-au efectuat activități de control în unități de procesare, depozitare, desfacere, ambalare, abatorizare produse alimentare de origine animală și non-animală. S-au aplicat 92 sancțiuni contravenționale în valoare totală de 192.400 lei, au fost confiscate 1076,7 kg alimente neconforme pentru consum uman și 91.067 ouă; au fost puse sub sechestru 3353 kg alimente; s-au emis 22 Ordonanțe de suspendare temporară a activității și 3 Ordonanțe de interzicere a activității.

În ceea ce privește activitatea de laborator, prin acțiunile de supraveghere și buna colaborare, au fost depistate la timp boli infecțioase și parazitare transmisibile, care, au presupus măsuri de combatere ale acestora în condiții optime.

În domeniul antifraudă, activitatea s-a desfășurat în baza Planului de Control pe anul 2015 și a Notelor de Serviciu ANSVSA, efectuându-se de asemenea controale tematice județene. S-au realizat 561 controale, s-au aplicat 36 de sancțiuni contravenționale în valoare de 78.400 lei, 21 avertismente și au fost emise 7 Ordonanțe de suspendare temporară a activității și au fost retrase de la consum alimente neconforme.

În domeniul poliției sanitare veterinare a animalelor, au fost efectuate controale pentru verificarea respectării normelor de protecția și bunăstarea animalelor. Nu s-au constatat nereguli majore, care să pericliteze în mod grav bunăstarea animalelor, dar la unele din unitățile controlate au existat deficiențe, majoritatea fiind remediate pe loc sau stabilindu-se termene pentru remediere.

c). TURISM

În anul 2016, structurile de cazare existente în județul Mureș au fost gazda unui număr de 514.201 turiști, (cu 18.720 mai mulți față de anul 2015, respectiv o creștere de 3,8%), care au efectuat un număr de 1.030.853 înnoptări (cu 2.210 mai multe față de anul 2015, respectiv o creștere cu 0,2%); durata medie a sejurului a fost de 2,0 înnoptări/turist.

Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare, în anul 2016, a fost de 34,1% pe total structuri de cazare turistică, în ușoară scădere (-0,2 puncte procentuale) față de anul 2015.

După țara de origine a turiștilor străini, ponderea cea mai mare au avut-o cei din Ungaria (15.664 persoane; 18,6%), Germania (10.595 persoane; 12,6%), Republica Moldova (9.082 persoane; 10,8%), Italia (7.738 persoane; 9,2%), Spania (5.650 persoane; 6,7%), Polonia (4.546 persoane; 5,4%).

Tabel 4. Sosirile și înnoptările turiștilor în județul Mureș

Denumire indicator		2015	2016	+/- 2016 față de 2015
Total turiști	sosiri	495481	514201	+18720
	înnoptări	1028643	1030853	+2210
Turiști rezidenți în România	sosiri	403460	429969	+26509
	înnoptări	812547	846099	+33552
Turiști nerezidenți în România	sosiri	92021	84232	-7789
	înnoptări	216096	184754	-31342

În ceea ce privește principalele destinații turistice din județ în anul 2016, din totalul de 514.201 turiști un număr de 182.496 (35,5%) s-au cazat în structurile turistice din municipiul Tîrgu Mureș. Sovata a fost gazda unui număr de 111.641 turiști (21,7%), urmat de municipiul Sighișoara cu 100.039 turiști (19,5%).

Din numărul de 84.232 turiști nerezidenți în România, un număr de 33.131 (39,3%) au avut ca preferință municipiul Sighișoara, urmate apoi de municipiul Tîrgu Mureș cu 23.004 turiști, reprezentând (27,3%) și de Sovata cu 19.070 (22,6%).

Rezultatul înregistrat de agenții economici din domeniul turismului în anul 2016, face ca județul Mureș să ocupe un loc foarte bun în ierarhia țării - locul 4 – cu o pondere de 4,7% în total țară la numărul de sosiri, fiind depășiți la acest indicator doar de municipiul București, județul Constanța și județul Brașov.

Între **obiectivele de interes turistic din județul Mureș** pot fi amintite următoarele:

- *Palatul Culturii* din Tîrgu-Mureş construit între anii 1911-1913, se impune prin aspectul său decorativ ca una dintre cele mai reprezentative clădiri ale stilului art nouveau ardelean;
- *Palatul Administrativ* din Tîrgu-Mureş construit în perioada 1906-1907;
- *Platoul Corneşti* - situat la cea mai înaltă cotă a municipiului Tîrgu-Mureş are ca principal punct de atracţie *Grădina Zoologică*;
- *Staţiunea Băile Sărate Sîngeorgiu de Mureş* renumită pentru apele sărate şi nămolul mineral;
- *Cetatea Medievală Sighişoara* singura cetate medievală locuită în întregime din sud-estul Europei, în prezent fiind parte a patrimoniului universal UNESCO;
- *Staţiunea Balneoclimaterică Sovata* situată la poalele Munţilor Gurghiu, la 60 km est de Tîrgu-Mureş;
- *Rezervaţia peisagistică Defileul Deda-Topliţa* amplasată pe cursul râului Mureş care traversează comunele Deda, Răstoliţa, Lunca Bradului şi Stînceni;
- *Scaunul Domnului* situat în apropierea comunei Răstoliţa, un vârf muntos cu înălţimea de 1.380 de metri;
- *Rezervaţia naturală Lacul Fărăgău* amenajată pentru pescuit, constituie un excelent loc de refugiu pentru un număr mare de specii de păsări;
- *Rezervaţia de bujori de stepă Zau de Cîmpie* arie protejată cu o suprafaţă de 3,49 ha, întinsă pe teritoriul comunelor Zau de Cîmpie şi Valea Largă.

d) TRANSPORTURI

Judetul Mureş beneficiază de o **reţea de transport şi de comunicaţie** cuprinzând:

- reţeaua de căi rutiere;
- reţeaua de căi feroviare;
- transport aerian;
- transport multimodal şi combinat;
- reţeaua de transport şi distribuţie energie electrică;
- reţeaua de transport şi distribuţie gaz metan;

- rețeaua de transport și distribuție apă - canalizare;
- rețeaua de telefonie fixă și mobilă.

Principalele **trasee rutiere internaționale** care traversează județul Mureș, facilitând accesul din și înspre aceasta la nivel național și internațional sunt următoarele:

- E 60 Frontiera cu Ungaria – Borș – Oradea – Cluj-Napoca – Tîrgu-Mureș – Brașov – Ploiești – București – Constanța,
- E 58 Frontiera cu Ucraina – Halmeu – Livada – Baia Mare – Dej – Bistrița – Reghin – Gheorghieni – Miercurea Ciuc – Sfântu Gheorghe.

Potențialul de comunicație al județului Mureș este fortificat și de prezența celor **două magistrale feroviare** (300 și 400) care tranzitează județul în partea sudică și estică, partea centrală și vestică a județului fiind deservită doar de linii feroviare secundare.

Infrastructura de transport rutier a județului Mureș însumează 2.131,257 km, din care :

- drumuri naționale 19,03% - reprezentând 405,567 km
- drumuri județene 36,88% -reprezentând 785,927 km
- drumuri comunale 44,09% - reprezentând 939,763 km

În ceea ce privește **drumurile naționale**, în anul 2016, prin intermediul Secției de Drumuri Naționale Mureș au fost gestionate lucrările de întreținere curentă și periodică contractate, lucrările de siguranță rutieră, s-au realizat activități legate de administrarea drumurilor naționale prin colectarea de taxe privind circulația pe drumurile naționale.

Realizarea Programului de întreținere a rețelei de **drumuri județene** a constituit una din preocupările de bază ale Consiliului Județean Mureș în anul 2016 astfel încât infrastructura rutieră județeană a fost îmbunătățită prin executarea lucrărilor specifice.

Rețeaua feroviară din județul Mureș este compusă din următoarele tronsoane principale și secundare:

- Magistrala 300 de importanță europeană: Blaj – Sighișoara – Brașov,
- Magistrala 400: Brașov – Toplița – Deda – Beclean – Baia Mare,
- Căi ferate secundare: Deda – Războieni; Luduș – Sărmaș; Blaj – Târnăveni – Sovata – Praid.

Lungimea totală a căilor ferate pe raza județului Mureș este de cca. 279 km.

Lungimea străzilor orășenești totalizează 707 km.

Transportul aerian a fost realizat prin intermediul Aeroportului Internațional Transilvania Tîrgu Mureș până în luna octombrie 2016 în care s-a luat decizia închiderii acestuia din cauza stării precare a pistei de decolare – aterizare. Consiliul Județean Mureș a aprobat realizarea reparațiilor capitale de care are nevoie pista Aeroportului.

În ceea ce privește **transportul de persoane**, la nivelul județului Mureș a fost înființată Autoritatea Județeană de Transport pe lângă Consiliul Județean Mureș, baza Legii serviciilor de transport public local nr. 92/2007 și a Normelor de aplicare din Ordinul nr. 353/2007 al Ministrului internelor și reformei administrative. Autoritatea Județeană de transport a fost autorizată pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul serviciilor de transport public local, de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC), atribuțiile principale fiind următoarele :

- întocmirea Programului de transport public de călători prin curse regulate în trafic județean ;
- coordonarea și organizarea activității de atribuire prin licitații a traseelor județene de transport ;
- eliberarea licențelor de traseu pentru curse regulate speciale;
- aplicarea de sancțiuni în conformitate cu prevederile legale în situația nerespectării de către transportatori a obligațiilor stabilite prin licențe și caiete de sarcini.

În baza prevederilor art. 17 din Normele de aplicare a Legii nr.92/2007 privind serviciile de transport public local, aprobate prin Ordinul MIRA nr.353/2007, Consiliul Județean Mureș a aprobat, prin Hotărârea nr. 51/31.03.2016, actualizarea Programului județean de transport rutier public de persoane prin curse regulate, care cuprinde un număr efectiv de 158 trasee independente efectuate de 37 de operatori de transport.

La efectuarea traseelor județene prin curse regulate de persoane au fost utilizate 91 autobuze cu o capacitate totală de 3.448 locuri și 112 microbuze cu un total de 1.896 locuri.

1.2 AMENAJAREA TERITORIULUI , URBANISM ȘI LOCUINȚE, SERVICII PUBLICE DE GOSPODĂRIRE COMUNALĂ

a) URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI

La nivelul serviciului de specialitate din cadrul Consiliului Județean Mureș au fost emise:

- 36 autorizații de construire;
- 290 avize;
- 8 prelungiri de autorizații de construire;
- 114 certificate de urbanism;
- 34 avize de oportunitate;
- 35 avize ale arhitectului șef pentru documentații de urbanism;
- 939 avize ale structurii de specialitate;
- 2 hotărâri de consiliu județean.

În domeniul urbanismului și amenajării teritoriului s-a acordat asistență de specialitate pentru 85 de comune și 5 orașe în baza convențiilor încheiate pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 50/1991.

Referitor la **disciplina în construcții**, în anul 2016, prin intermediul Inspectoratului Județean în Construcții Mureș s-a realizat controlul de stat cu privire la respectarea disciplinei în urbanism și a regimului de autorizare a construcțiilor, precum și la aplicarea unitară a prevederilor legale în domeniul calității în construcții.

În anul 2016, prin intermediul Inspectoratului Județean în Construcții Mureș au fost emise 839 avize și acorduri, fiind respinse 68 de documentații, s-au derulat 142 activități de control și inspecție în urma cărora au fost aplicate 185 măsuri de conformare. Controalele au vizat domeniul calității în construcții, disciplina de autorizare a executării lucrărilor de construcții, performanța energetică a clădirilor, supravegherea pieței produselor pentru construcții și evaluarea laboratoarelor de încercări și construcții fiind raportate la un număr de 2.174 obiective de investiții din evidențele Inspectoratului Județean.

În **domeniul amenajării teritoriului**, Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Mureș a continuat acțiunile referitoare la:

- coordonarea și controlarea execuției lucrărilor de cadastru și de înscriere în cartea funciară a imobilelor la nivelul județului Mureș;
- verificarea lucrărilor de topografie, geodezie și de cadastru;
- avizarea lucrărilor tehnice de specialitate efectate la nivelul județului;
- recepționarea și procesarea unui număr de 152.642 de cereri la cele 5 birouri de cadastru care funcționează în județul Mureș, respectiv: Tîrgu Mureș, Reghin, Sighișoara, Târnăveni și Luduș;
- recepția unui număr 107 planuri parcelare pentru o suprafață de 1.368 ha, în urma cărora s-au alocat 1.970 numere cadastrale;
- scrierea unui număr de 406 titluri de proprietate.

Ca urmare a modificării Legii nr. 7/1996 legea cadastrului și a publicității imobiliare prin OUG nr. 35/2016 s-a dat posibilitatea realizării cadastrului sistematic la nivel de sectoare cadastrale pentru care Autoritatea Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară a alocat suma de 135.000 lei pentru fiecare unitate administrativ-teritorială. Din 92 de unități administrative eligibile un număr de 63 au semnat contracte de finanțare, din care 25 au încheiat contracte de prestări servicii, 6 contracte fiind finalizate în anul 2016 și au fost recepționate un număr de 602 imobile.

Comisia județeană Mureș pentru aplicarea legilor fondului funciar s-a întrunit în 12 ședințe, fiind adoptate un număr de 90 de hotărâri, în urma analizării a 246 de propuneri.

În urma verificării, 550 de documentații au fost returnate la Comisiile locale întrucât acestea erau incomplete și nu au fost întocmite potrivit prevederilor HCJ nr. 45/2015, modificată și completată prin HCJ nr. 37/2016 de aprobare a regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Mureș.

În perioada analizată, s-au eliberat 380 de titluri de proprietate.

Au fost emise 74 de ordine ale prefectului în baza art. 36 din Legea nr. 18/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, 2 ordine privind reactualizarea Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor

Mureș și 59 de ordine privind reactualizarea Comisiilor locale pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor.

b) LOCUINȚE

Sectorul construcțiilor din județul Mureș este caracterizat printr-un înalt grad de privatizare și crește constant în importanță. În afară de construcțiile de clădiri civile și industriale, acest sector este specializat în construcții și modernizări de drumuri și șosele, construcții de poduri, diguri, amenajări hidrotehnice, lucrări de construcții în domeniul transportului și distribuției energiei electrice și a gazului metan.

Sectorul de construcții are o pondere însemnată în economia județului, cu activitate atât în zona construcțiilor cât și în domeniul producției de materiale de construcții.

La Recensământul populației și al locuințelor din anul 2011, în județul Mureș au fost înregistrate 201.748 gospodării ale populației, 148.597 clădiri cu locuințe, în care se aflau 227.724 locuințe convenționale.

Potrivit indicatorilor disponibili, la finele anului 2015 numărul total al locuințelor era de 230.611, din care 2.864 proprietate de stat și 227.747 proprietate private.

c) SERVICII PUBLICE DE GOSPODĂRIRE COMUNALĂ

Potrivit dispozițiilor Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 326/2001, serviciile publice de gospodărie comunală desfășurate sub autoritatea administrațiilor publice locale din județul Mureș au inițiat măsuri pentru furnizarea serviciilor de utilitate publică, după cum urmează:

- alimentarea cu apă;
- canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale;
- salubritatea localităților;
- alimentarea cu gaze naturale;
- alimentarea cu energie electrică;
- transportul public local;

- administrarea fondului locativ public;
- administrarea domeniului public.

Principalul operator în **domeniul alimentării cu apă și canalizării** este Compania AQUASERV.

Din cele 102 unități administrativ – teritoriale din județul Mureș un număr de 80 sunt alimentate cu apă potabilă, din care 11 municipii și orașe și 45 dispus de rețea de canalizare, din care 11 municipii și orașe.

Indicatori în domeniu:

- lungimea rețelei de alimentare cu apă potabilă – 2213,6 km
- lungimea sistemelor de canalizare - 1122 km
- numărul locuitorilor și agenților economici deserviți – aproximativ 300.000
- cantitatea de apă potabilă deservită – circa 19 milioane mc.

Pentru asigurarea necesarului de apă către populație, Administrația Bazinală de Apă Mureș a desfășurat acțiuni de gospodărire rațională a resurselor de apă.

Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș, subunitate teritorială a Administrației Bazinale de Apă Mureș a administrat cantitativ și calitativ bazinul hidrografic superior al râului Mureș.

La nivelul județului Mureș **salubritatea** s-a realizat potrivit contractelor încheiate de autoritățile administrației publice locale cu operatorii din domeniu. În anul 2016 a funcționat depozitul conform situat în municipiul Sighișoara, depozitele istorice din Tîrgu Mureș, Reghin, Luduș, Sovata și Iernut fiind închise încă din anul 2009.

În perioada de referință a fost gestionată situația creată la nivelul Municipiului Tîrgu Mureș legată de colectarea deșeurilor menajere, în sensul că, aproximativ 2.000 tone/lună se depozitau în vechea groapă de gunoi a municipiului, care, în mod oficial, era închisă din anul 2009, cu toate că, pentru această cantitate de deșeuri menajere exista posibilitatea depozitării la Odorheiul Secuiesc, conform contractului încheiat cu operatorul din această localitate. Instituția Prefectului - Județul Mureș a mediat încheierea contractului cu operatorul depozitului conform din Sighișoara. În baza contractelor menționate, Consiliul Local al municipiului Tîrgu Mureș a aprobat și a modificat tarifele pentru colectarea deșeurilor menajere. Garda de Mediu – Serviciul Comisariatul Județean Mureș a dispus

măsurile de sancționare atât a operatorului care colectează deșeurile de pe raza municipiului Tg-Mureș cât și a Primăriei Municipiului Tîrgu Mureș. Toate aceste probleme prezentate s-au găsit rezolvate odată cu punerea în exploatare a Depozitului zonal de deșeurile din localitatea Sînpaul construit în cadrul Proiectului implementat de Consiliul Județean „Sistem de Management integrat al deșeurilor în județul Mureș”. Pentru a analiza stadiul implementării Proiectului „Sistem de Management Integrat al Deșeurilor Solide în județul Mureș”, Instituția Prefectului-Județul Mureș a organizat întâlniri la care au participat Consiliul Județean Mureș, Agenția pentru Protecția Mediului Mureș, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Mureș și Primăria Municipiului Tîrgu-Mureș.

În cadrul proiectului menționat, au fost finalizate toate contractele de lucrări aferente execuției infrastructurii de gestionare integrată a deșeurilor: noul depozit zonal, stația de sortare-transfer-compostare, achiziția echipamentelor destinate colectării deșeurilor și mijloacelor de transport containere. Au fost finalizate lucrările de realizare a utilităților. S-a derulat etapa de delegare a contractelor de operare a infrastructurii de gestionare a deșeurilor. Începând cu data de 7 octombrie 2016 a fost delegată operarea Depozitului Ecologic Zonal de la Sînpaul. La finele lunii decembrie 2016 Consiliul Județean avea în derulare celelalte proceduri de delegare a operării Stației de tratare mecanico-biologică, al stației de sortare/transfer/compostare Cristești-Vălureni precum și pentru colectarea separată și transportul separat al deșeurilor.

Producția, transportul și distribuția **energiei electrice** constituie activități cu tradiție în județul Mureș. Distribuția energiei electrice se realizează de către unitatea teritorială a SDEE Transilvania Sud S.A. – Sucursala de Distribuție a Energiei Electrice Mureș, ce deservește mari consumatori, mici consumatori și consumatori casnici.

În anul 2016, au fost programate 50 lucrări de investiții și modernizare în județul Mureș, din care 9 au fost finalizate și 41 sunt în curs de derulare. S-au derulat activități de exploatare pentru 18 linii electrice aeriene de joasă tensiune, 12 linii electrice aeriene de medie tensiune, o linie electrică subterană de joasă tensiune, o linie electrică de medie tensiune, reparații la 9 posturi de transformare aeriene și o reparație la un post de transformare zidit.

Județul Mureș deține cea mai dezvoltată **rețea de distribuție a gazului metan**. Este principalul producător de gaze naturale din România, furnizând peste 60% din totalul extras pe țară.

Principalele localități din județul Mureș în care există captări de gaze naturale sunt: Sărmaș, Sărmășel, Ulieș, Sânmărtin, Crăiești-Ercea, Zau de Cîmpie, Luduș, Lunca, etc., concentrate în marea lor majoritate în zona de vest, acestea fiind în exploatarea Regionalei Gaz Metan (ROMGAZ) Mediaș.

Referitor la **rețelele de telecomunicații, comunicații date și internet**, extinderea și modernizarea domeniului telecomunicațiilor a condus la creșterea numărului de abonați la companiile de telefonie fixă și mobilă din județ: RomTelecom, RCS&RDS, Orange, Vodafone, Cosmote.

În anul 2016, la nivelul județului au funcționat posturi locale de televiziune între care pot fi amintite: ANTENA 1, PRO TV, TVR Tg. Mureș, Realitatea TV, ȘtiiTV, Prima TV, Da Reghin, Gliga TV, RDLY TV, etc.

În ultimii ani s-a dezvoltat rețeaua de televiziune prin cablu, care permite recepționarea a numeroase alte posturi de televiziune din România și din străinătate.

În județul Mureș este asigurată înființarea, organizarea, funcționarea, autorizarea, exploatarea, finanțarea, reglementarea, monitorizarea și **controlul serviciului de transport public de călători** la nivelul următoarelor unități administrativ-teritoriale: Tîrgu-Mureș, Sighișoara, Târnăveni, Reghin, Luduș, Sovata.

1.3 STADIUL REALIZĂRII PROGRAMULUI DE INVESTIȚII

În anul 2016, potrivit datelor comunicate de autoritățile publice locale din județul Mureș au fost finalizate următoarele lucrări de investiții:

- Reabilitarea/modernizarea de drumuri județene/comunale și străzi în localitățile Band, Batoș, Băgaciu, Bichiș, Breaza, Chețani, Chibed, Chiheru de Jos, Cuci, Daneș, Eremitu, Glodeni, Grebenișu de Cîmpie, Iclânzul, Mica, Ogra, Sîncraiu de Mureș, Solovăstru, Suplac, Șincai, Vătava, Sighișoara, Luduș, Ungheni, Sîngeorgiu de Pădure, Sovata, Iernut, Târnăveni, Reghin;

- Reabilitarea/modernizarea unităților de învățământ în comuna Ernei și municipiul Tîrgu-Mureș;
- Construirea, reabilitarea caselor de cultură, a căminelor culturale și a sediilor administrative în localitățile Albești, Breaza, Crăciunești, Deda, Grebenișu de Cîmpie, Iclânzul, Rîciu, Suplac, Suseni, Sîngeorgiu de Pădure;
- Construirea, amenajarea și modernizarea de baze sportive, terenuri de sport în localitățile Gheorghe Doja, Răstolița, Zagăr, Sărmașu;
- Reabilitarea sălii de sport din municipiul Sighișoara;
- Înființarea, extinderea sistemelor de alimentare cu apă în localitățile Albești, Apold, Batoș, Livezeni, Petelea, Sîncraiu de Mureș, Suplac, Șăulia, Sărmașu, Tîrgu Mureș;
- Înființarea/extinderea rețelelor de canalizare/ape uzate în localitățile Albești, Cuci, Deda, Petelea, Sîncraiu de Mureș, Solovăstru, Suplac, Sărmașu, Chibed, Tîrgu Mureș;
- Construire stații de epurare în localitățile Suplac, Chibed;
- Reabilitare iluminat public și construcții canalizații rețele subterane de transfer de informație în municipiul Tîrgu-Mureș;
- Modernizarea și reabilitarea iluminatului public în localitățile Chiheru de Jos, Daneș, Rîciu, Sînpaul, Sîntana de Mureș, Sărmașu, Târnăveni;
- Extinderea rețelei de energie electrică în localitatea Băgaciu;
- Intervenții și reparații străzi, trotuare, parcuri și lucrări edilitare în Municipiul Tîrgu Mureș.

În ceea ce privește **proiectele finanțate din fonduri externe**, aflate în derulare la nivelul județului Mureș datele sunt următoarele:

- la nivelul municipiilor se află în derulare 6 proiecte finanțate din fonduri externe, din care: 1 proiect finanțate prin Programul Operațional Regional, 1 proiect prin Programul Operațional Sectorial de Mediu și 4 proiecte finanțate prin granturi.
- la nivelul orașelor se află în derulare 1 proiect finanțat din fonduri externe.

➤ la nivelul comunelor se află în derulare 60 proiecte finanțate din fonduri externe: 58 proiecte finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, 1 proiect prin Programul Operațional Regional și 1 proiect finanțat prin granturi.

Referitor la **proiectele finanțate din fonduri guvernamentale**, aflate în derulare la nivelul județului Mureș:

➤ la nivelul municipiilor se află în derulare 6 proiecte finanțate din fonduri guvernamentale, din care: 5 proiecte finanțate în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală și 1 proiect prin Administrația Fondului pentru Mediu.

➤ la nivelul orașelor se află în derulare 5 proiecte finanțate din fonduri guvernamentale, prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

➤ la nivelul comunelor se află în derulare 72 proiecte finanțate din fonduri guvernamentale, din care: 62 proiecte finanțate în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală, 7 proiecte prin Administrația Fondului pentru Mediu și 3 proiecte finanțate din alte surse de la bugetul de stat.

În ceea ce privește programul de investiții pe anul 2016, Administrația Bazinală de Apă Mureș a realizat lucrări, cele mai importante fiind:

- Supraînălțare dig mal stâng râul Mureș;
- Apărări de mal pentru râul Mureș, localitatea Văleni, județul Mureș;
- Regularizare și îndiguire pârâul Luț în localitățile Dedrad, Goreni, Batoș, comuna Batoș;
- Amenajarea râului Mureș în zona localității Rușii Munți;
- Regularizarea râului Târnavă Mică în zona localității Mica.

În domeniul îmbunătățirilor funciare a fost continuată lucrarea de investiție "Combaterea eroziunii solului Târnaveni-Bobohalma", pentru care în anul 2016 a fost alocată suma de 100.000 lei.

O activitate deosebită în acest domeniu a fost derulată prin Consiliul Județean Mureș, care în anul 2016 a urmărit aplicarea Programului acțiunilor prioritare aprobat pentru anul 2016 și implementarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile:

- Reconstrucția ecologică forestieră pe terenuri degradate, comuna Rîciu;
- Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Mureș;

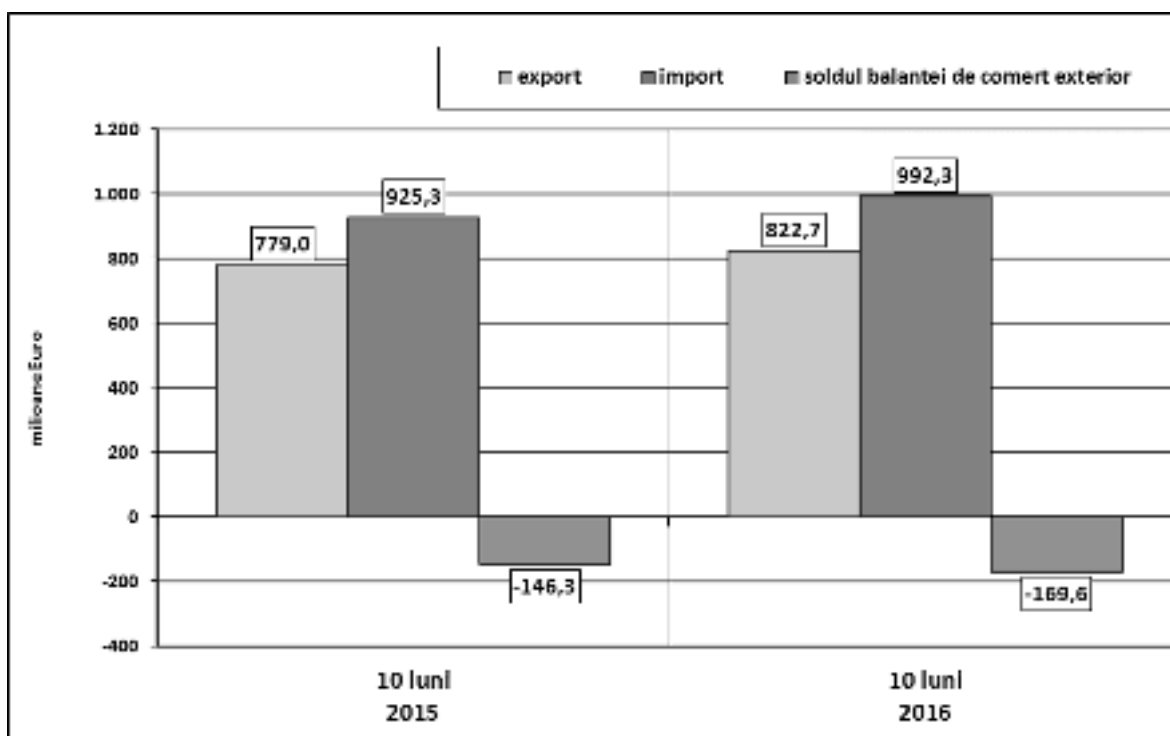
- Parc auto pentru sporturi cu motor
- Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Mureș.

Pe lângă cele de mai sus, au fost pregătite documentații în vederea accesării de fonduri pentru reabilitarea Palatului Culturii, reabilitarea Muzeului de Științe ale Naturii, modernizarea și reabilitarea drumurilor județene, eficientizarea energetică a unor clădiri aparținând Spitalului Clinic Județean Mureș, modernizarea Spitalului Municipal din Târnăveni, reabilitarea, modernizarea și creșterea eficienței energetice a Pavilionului Pediatrie, Ambulatoriului, Compartimentului de Primiri Urgențe din cadrul Spitalului Municipal Târnăveni, reabilitarea clădirii Centrului Școlar pentru Educației Incluzivă, dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată din județul Mureș.

1.4 COMERȚ ȘI PROTECȚIA CONSUMATORILOR

Potrivit datelor statistice, **activitatea de comerț exterior a agenților economici cu sediul în județul Mureș** s-a concretizat în exporturi în valoare de 822,7 milioane euro și importuri de 992,3 milioane euro. Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2015, valoarea mărfurilor exportate a crescut cu 5,6% (+43,7 mil. euro), iar valoarea importurilor a crescut cu 7,2% (+67,0 mil. euro).

Deficitul comercial în perioada 01.01-31.10.2016 a fost de -169,6 mil. euro. În perioada corespunzătoare a anului anterior soldul balanței de comerț exterior a fost negativ, în aceeași perioadă înregistrându-se un deficit de -146,3 milioane euro.

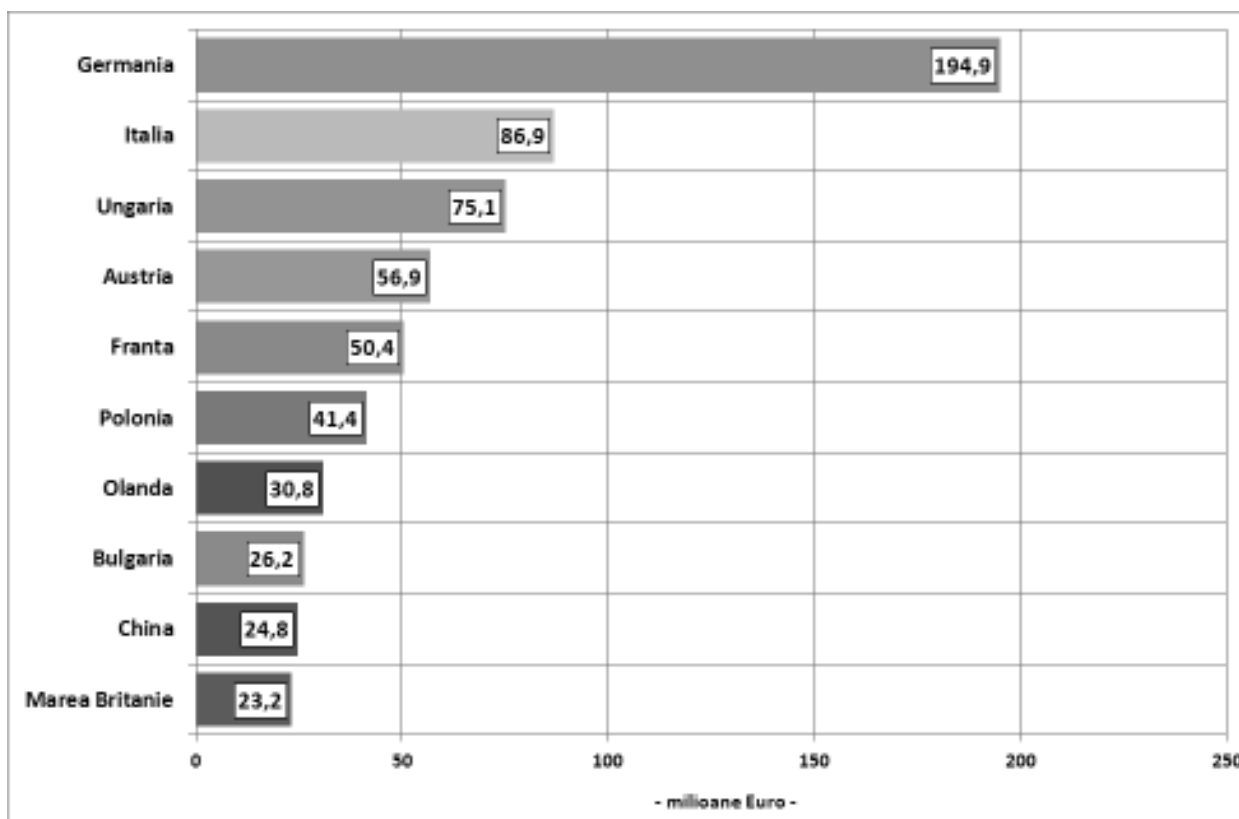

Grafic 1. Comerțul exterior

În perioada 01.01.-31.10.2016 ponderi însemnate în structura exporturilor (conform clasificării din Nomenclatorul Combinat – NC) s-au înregistrat la: mașini, aparate și echipamente electrice, aparate de înregistrat sau reprodus sunetul și imaginile (29,6% ; 243,3 milioane euro), produsele industriei chimice și ale industriilor conexe (15,2% ; 125,2 mil. euro), materii textile și articolele din acestea (10,6% ; 87,6 mil. euro), produse de lemn, plută și împletituri din nuiel (9,4%; 77,3 mil. euro), metale comune (8,9% ; 73,5 mil. euro), în timp ce la importuri, produsele industriei chimice și ale industriilor conexe însumează 172,3 mil. euro cu 17,4%, mașinile, aparatele și echipamentele electrice, aparate de înregistrat sau reprodus sunetul și imaginile însumează 153,0 mil. euro cu 15,4%, metalele comune și articolele din acestea 120,7 mil. euro cu 12,2%, materialele plastice, cauciuc și articole din acestea 87,5 mil. euro cu 8,8%, materiile textile și articolele din acestea 81,1 mil. euro cu 8,2%.

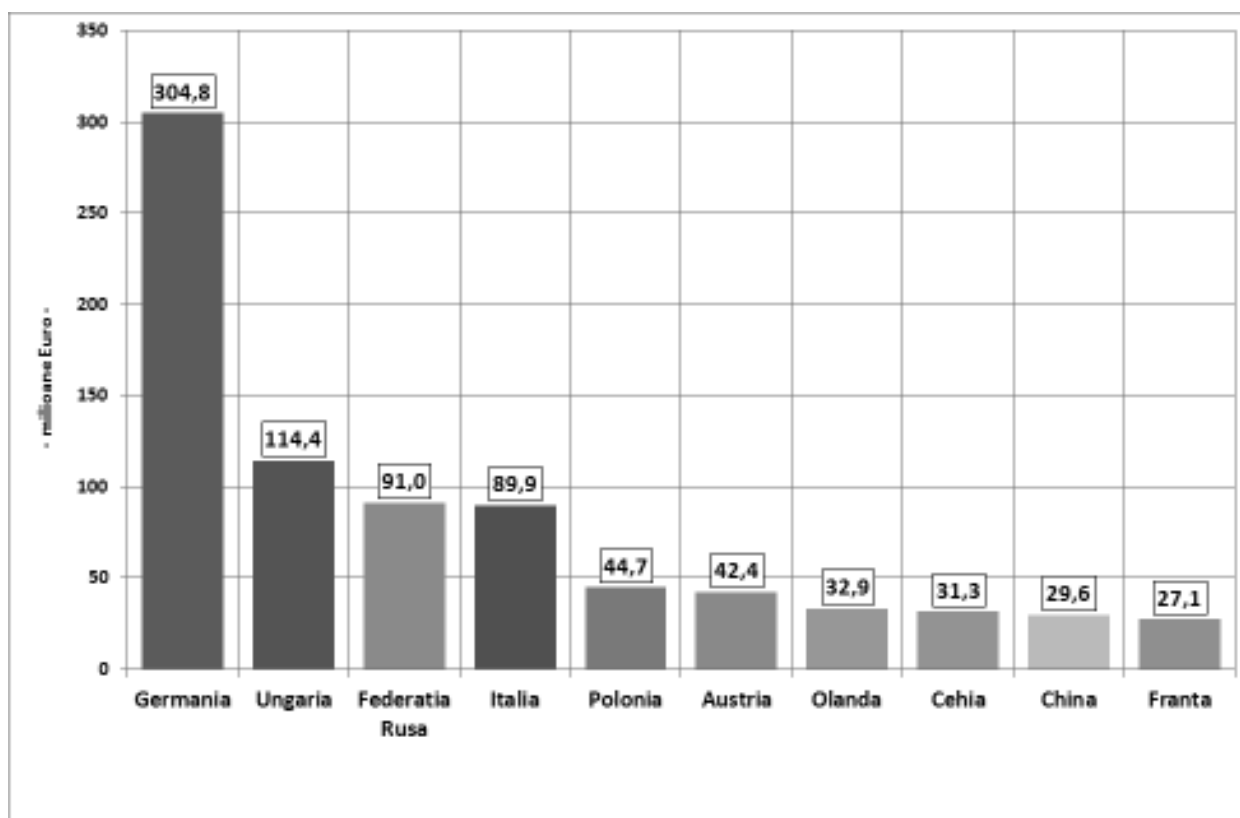
În ceea ce privește principalele țări partenere ale agenților economici din județ cu activitate de comerț exterior, la export acestea sunt: Germania unde valoarea mărfurilor exportate a fost de 194,9 milioane euro (23,7% din total valoare exporturi), Italia (86,9

mil. euro ; 10,6%), Ungaria (75,1 mil. euro ; 9,1%), Austria (56,9 mil. euro ; 6,9%), Franța (50,4 mil. euro ; 6,1%), Polonia (41,4 mil. euro ; 5,0%), Olanda (30,8 mil. euro ; 3,7%), Bulgaria (26,2 mil. euro ; 3,2%), China (24,8 mil euro ; 3,0%), Marea Britanie (23,2 mil euro ; 2,8%). Aceste principale zece țări dețin o pondere de 74,2% din valoarea totală a mărfurilor exportate.

Grafic 2. Principalele țări partenere în activitatea de export în perioada 01.01.-31.10.2016

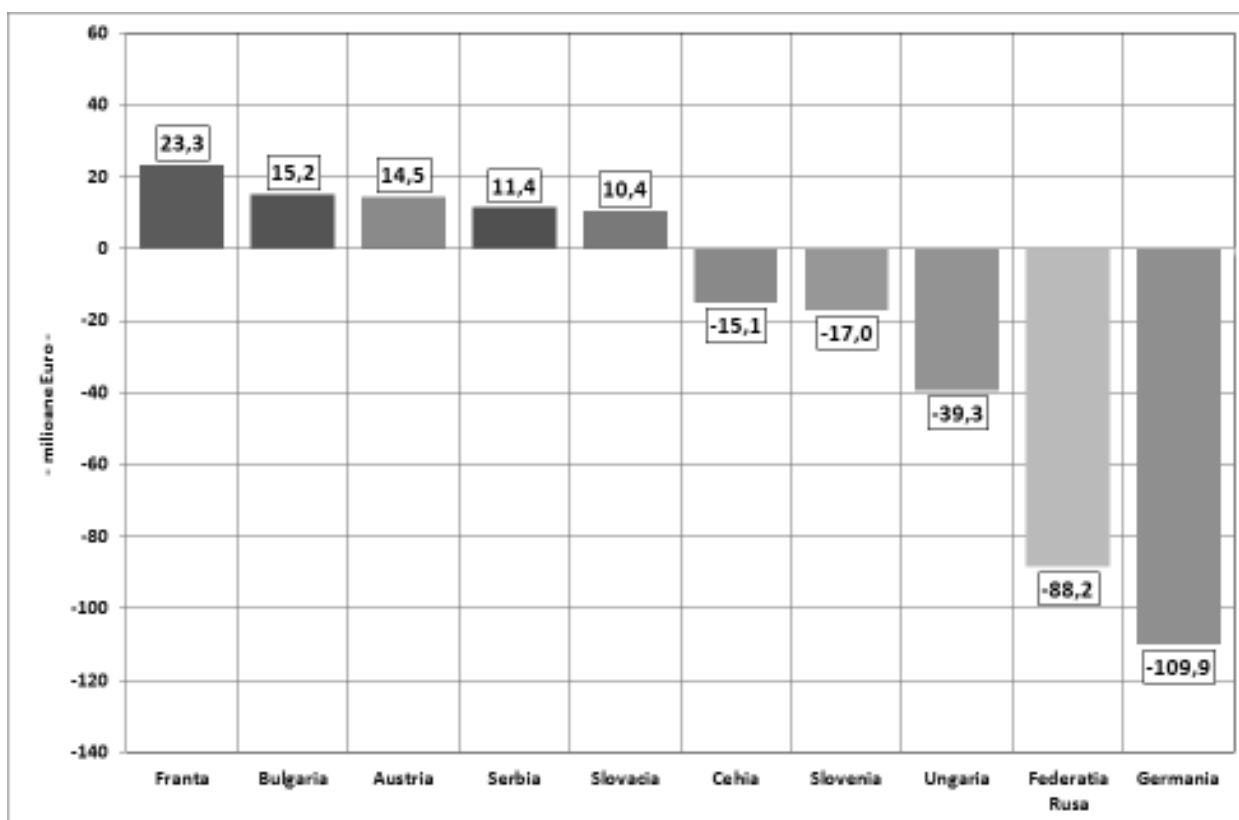
Ponderea cea mai importantă a importurilor provine din Germania (304,8 milioane euro ; 30,7%), urmată de Ungaria (114,4 mil. euro ; 11,5%), Federația Rusă (91,0 mil euro ; 9,2%), Italia (89,9 mil. euro ; 9,1%), Polonia (44,7 mil. euro ; 4,5%), Austria (42,4 mil euro ; 4,3%), Olanda (32,9 mil. euro ; 3,3%), Cehia (31,3 mil. euro ; 3,2%), China (29,6 mil. euro ; 3,0%), Franța (27,1 mil euro ; 2,7%). Din aceste zece țări provenind 81,4% din valoarea totală a mărfurilor importate.

Grafic 3. Principalele țări partenere în activitatea de import în perioada 01.01 - 31.10.2016

Activitatea de comerț exterior realizată de agenții economici din județ în primele 10 luni ale anului 2016, analizată prin prisma schimburilor bilaterale de mărfuri, prezintă situații diferite. Astfel dacă cu unele țări partenere balanța comercială este excedentară, cu altele acest indicator statistic înregistrează valori negative.

Sold pozitiv înregistrează schimburile comerciale cu Franța (+23,3 milioane euro), Bulgaria (+15,2 mil. euro), Austria (+14,5 mil. euro), Serbia (+11,4 mil. euro), Slovacia (+10,4 mil. euro). Soldul balanței comerciale este negativ pe relația cu Germania (-109,9 milioane euro), Federația Rusă (-88,2 mil. euro), Ungaria (-39,3 mil. euro), Slovenia (-17,0 mil. euro), Cehia (-15,1 mil. euro).

Grafic 4. Soldul balanței comerciale, pe țări partenere în perioada 01.01 - 31.10.2016

În domeniul economic s-a urmărit îmbunătățirea gamei de servicii oferite agenților economici, începând de la înființarea societăților comerciale și până la acordarea consultanței în afaceri, prezentarea oportunităților de afaceri din țară și din străinătate, precum și informații referitoare la programele de finanțare aflate în derulare.

Instituțiile implicate în realizarea acțiunilor în acest domeniu au fost Camera de Comerț și Industrie Mureș, Oficiul Registrului Comerțului Mureș, Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie Tîrgu-Mureș, etc.

În cadrul Camerei de Comerț și Industrie Mureș s-a acordat în permanență **consultanță de afaceri**, punându-se accent pe informarea mediului de afaceri, sprijinirea înființării și dezvoltării firmelor, instruirea, promovarea și reprezentarea comunității de afaceri mureșene. În vederea dezvoltării pieței concurențiale a fost întocmit clasamentul anual „Topul firmelor” din județul Mureș.

Tot în acest domeniu, Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie Tîrgu Mureș a urmărit încurajarea și furnizarea suportului necesar dezvoltării

tinerilor întreprinzători; asigurarea parteneriatului principal cu mediului de afaceri local și a liantului dintre acesta și sectorul public; furnizarea de servicii de consiliere și de identificare a oportunităților oferite IMM-urilor; îndrumarea mediului de afaceri local în scopul identificării și accesării cu succes a oportunităților oferite prin programe de finanțare; și altele.

Oficiului Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii Tîrgu-Mureș a desfășurat o activitate de informare și asistență în rândul agenților economici cu privire la soluții de finanțare prin programele derulate pentru accesarea surselor de finanțare ale Uniunii Europene.

În anul 2016, Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, prin Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii Tîrgu-Mureș, a implementat un număr de **9 programe de sprijinire a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu finanțare de la bugetul de stat**, și anume:

1. Programul național multianual pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii;
2. Programul de dezvoltare și modernizare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață;
3. Programul național multianual de microindustrializare;
4. Programul național multianual pentru înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în mediul rural;
5. Programul pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare-START;
6. Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri;
7. Programul național multianual pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului;
8. Programul pentru organizarea Târgului Întreprinderilor Mici și Mijlocii - TIMM 2016
9. Programul UNCTAD/EMPRETEC Romania pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

OTIMMC Tîrgu Mureş a avut un număr de 134 operatori economici înscrişi pentru finanţare în cadrul aplicaţiei on-line, repartizaţi pe următoarele programe după cum urmează:

1. Programul naţional multianual pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în rândul femeilor manager din sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii – **3** aplicanţi;
2. Programul de dezvoltare şi modernizare a activităţilor de comercializare a produselor şi serviciilor de piaţă – **49** aplicanţi;
3. Programul naţional multianual de microindustrializare – **26** aplicanţi;
4. Programul naţional multianual pentru înfiinţarea şi dezvoltarea întreprinderilor mici şi mijlocii în mediul rural – **5** aplicanţi;
5. Programul pentru dezvoltarea abilităţilor antreprenoriale în rândul tinerilor şi facilitarea accesului acestora la finanţare-START – **24** aplicanţi;
6. Programul pentru stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanţi în afaceri – **15** aplicanţi;
7. Programul naţional multianual pentru susţinerea meşteşugurilor şi artizanatului – **11** aplicanţi.

În **domeniul protecţiei consumatorilor**, în anul 2016, Comisariatul Judeţean pentru Protecţia Consumatorilor Mureş a acţionat pentru verificarea modului de respectare a dispoziţiilor legale privind protecţia consumatorilor, cele referitoare la calitate, securitatea produselor şi serviciilor destinate populaţiei, precum şi la apărarea drepturilor legitime şi a intereselor economice ale acestora, pe piaţă, la producători, importatori, distribuitori, vânzători, prestatori de servicii.

În perioada analizată, au fost desfăşurate un număr de 3.649 acţiuni de control, atât în mediul urban, cât şi în mediul rural de pe raza judeţului, în urma cărora s-au întocmit 2.046 procese verbale de constatare a contravenţiei, 1.591 procese verbale de constatare, 12 procese verbale de prelevare. Cu ocazia controalelor au fost identificate mărfuri cu abateri de la prevederile legale în valoare de 1.208.548 lei, din care 192.693 lei au fost mărfuri periculoase pentru viaţa, sănătatea sau securitatea consumatorilor, pentru care s-a

dispus retragerea din circuitul comercial și distrugerea acestora pentru eliminarea imediată a potențialului pericol pentru consumatori.

Pentru abaterile constatate privind calitatea produselor și serviciilor oferite consumatorilor, informarea acestora în mod corect, complet și precis s-au aplicat amenzi în valoare de 1.938.200 lei.

Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Mureș a înregistrat și soluționat un număr de 1.822 reclamații și sesizări ale consumatorilor, din care 1.476 (81%) s-au dovedit a fi întemeiate, soluționate în favoarea consumatorilor, 346 (19%) neîntemeiate. Consumatorii au fost despăgubiți prin restituirea contravalorii produselor și serviciilor sau înlocuirea acestora, în valoare de 400.000 lei.

În perioada de referință, s-au realizat acțiuni de control urmare a tematicilor de control naționale. Au fost controlați:

- 795 operatori economici în domeniul produselor alimentare, aplicându-se 308 amenzi contravenționale în valoare de 711.000 lei, s-a dispus oprirea definitivă a comercializării produselor în valoare de 17.410 lei, oprirea temporară a comercializării produselor în valoare de 16.294 lei;
- 504 operatori economici în domeniul produselor nealimentare, aplicându-se 263 amenzi contravenționale în valoare de 478.000 lei, s-a dispus oprirea definitivă a comercializării produselor în valoare de 13.019 lei, oprirea temporară a comercializării produselor în valoare de 141.398 lei;
- 543 operatori economici în domeniul prestării serviciilor, aplicându-se 262 amenzi contravenționale în valoare de 442.500 lei.

Totodată, comisarii din cadrul Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Mureș au desfășurat 41 acțiuni urmare a tematicilor de control proprii la un număr de 813 operatori economici, aplicând 510 amenzi contravenționale în valoare de 609.000 lei. Principalele abateri constatate au vizat informarea corectă, completă și precisă a consumatorilor; publicitate înșelătoare, practici comerciale incorecte; produse cu data limită de consum depășită, data durabilității minimale depășită; parametrii de securitate, modificări organoleptice evidente, parametrii calitativi; legalitatea funcționării operatorilor

economici; servicii alimentare și nealimentare neconforme; servicii prestate în unități financiare bancare și nebancale neconforme.

Un număr 76 acțiuni au fost desfășurate în colaborare cu instituțiile deconcentrate pentru supravegherea pe piață a alimentelor și serviciilor alimentare cu ocazia diferitelor sărbători (Paște, 1 Mai, Crăciun, Revelion, etc.).

Pentru încălcarea dispozițiilor legale în vigoare referitoare la protecția consumatorilor, în această perioadă, organele de control ale CJPC Mureș au dispus interzicerea de la comercializare și retragerea din circuitul consumului uman a unor produse periculoase în valoare de 50.856 lei și au fost aplicate amenzi contravenționale în valoare de 1.308.000 lei.

Având în vedere impactul deosebit pe care îl are mass-media, atât asupra consumatorilor cât și a operatorilor economici, activitatea de control desfășurată a fost mediatizată prin 283 apariții în presa scrisă și audio-vizuală locală.

De asemenea, s-au derulat 860 acțiuni de informare și educare a consumatorilor prin întâlniri cu aceștia și 380 acțiuni de consiliere a operatorilor economici privind legislația în vigoare.

Prin intermediul Serviciului Județean de Metrologie Legală Mureș s-a realizat **controlul metrologic legal** asupra activității operatorilor economici, persoane fizice și juridice, având ca obiect mijloacele de măsurare și asigurarea exactității și uniformității măsurării. S-au efectuat inspecții și testări inopinate, controale tematice, verificări ale produselor preambalate, expertize metrologice, verificări tehnice la mijloace de joc. S-a evaluat activitatea operatorilor economici (autorizări și avizări, supraveghere prin testare) asigurându-se trasabilitatea și legalitatea măsurărilor.

În anul 2016, la nivelul Administrației Județene a Finanțelor Publice Mureș, au fost realizate venituri bugetare în cuantum de 1.798.078,38 mii lei, care au asigurat îndeplinirea programului de încasări în proporție de 110,46%, raportat la programul de încasări de 1.627.880 mii lei.

Situația gradului de realizare a planului de încasări la 31.12.2016 la Bugetul general consolidat al statului, precum și la nivelul fiecărui buget, se prezintă astfel:

	Realizări An 2016 - mii lei -	Program An 2016 - mii lei -	Grad realizare %
TOTAL Buget general consolidat	1.798.078,38	1.627.880	110,46%
Buget de stat (exclusiv încasări în vama)	920.097,22	827.740	111,16%
Bugetul asigurărilor sociale de stat (inclusiv cheltuieli deduse direct de angajatori)	566.199,17	515.180	109,90%
Bugetul Fondului Național Unic de Asigurări de Sănătate (inclusiv cheltuieli deduse direct de angajatori)	288.794,43	263.750	109,50%
Bugetul asigurărilor pentru șomaj (inclusiv cheltuieli deduse direct de angajatori)	22.987,56	21.210	108,38%

O componentă importantă a activității de colectare a veniturilor bugetare a reprezentat-o recuperarea obligațiilor fiscale restante datorate de contribuabili Bugetului general consolidat, respectiv recuperarea creanțelor prin aplicarea modalităților de executare silită, activitate care s-a concretizat în încasarea de venituri în sumă totală de 244.845 mii lei, astfel:

- încasări din somații: 166.004,09 mii lei;
- încasări din popriri asupra disponibilităților din conturi bancare: 72.649,32 mii lei;
- încasări din popriri pe venituri (la terț): 5.817,62 mii lei;
- încasări din valorificări sechestre bunuri imobile: 112,30 mii lei;
- încasări din valorificări sechestre bunuri mobile: 261,67 mii lei.

În cursul anului 2016 s-au efectuat un număr de 845 verificări, incluzând atât inspecții fiscale, cât și controale inopinate, controale încrucișate și cercetări la fața locului, astfel:

- 24 inspecții fiscale generale;
- 388 inspecții fiscale parțiale;
- 428 controale inopinate;
- 4 controale încrucișate;
- 1 cercetare la fața locului.

Numărul total de verificări efectuate la persoane juridice a fost de 724, iar la persoane fizice de 121.

Obligațiile fiscale suplimentare stabilite de organele de inspecție fiscală în anul 2016, au fost în valoare de 180.313,76 mii lei, din care:

- Obligații fiscale reprezentând impozite și taxe (debite și accesorii) stabilite prin actele de inspecție fiscală în sumă de 180.084,73 mii lei, din care 175.411,02 mii lei la persoane juridice și 4.673,71 mii lei la persoane fizice;
- Amenzi contravenționale în valoare de 170,25 mii lei, din care 144,10 mii lei la contribuabili persoane juridice și 26,15 mii lei la contribuabili persoane fizice;
- Bunuri și sume confiscate în valoare de 58,78 mii lei, la contribuabili persoane fizice.

De asemenea, au fost transmise către organele abilitate 92 sesizări penale, din care: 74 la contribuabili persoane juridice și 18 la contribuabili persoane fizice, pentru prejudicii în valoare de 74.055,03 mii lei (68.096,66 mii lei la persoane juridice și 5.958,37 mii lei la persoane fizice).

În vederea asigurării colectării creanțelor fiscale, organele de inspecție fiscală au dispus 23 măsuri asigurătorii pentru suma de 37.331,83 mii lei, din care: 21 la persoane juridice pentru suma de 36.474,39 mii lei și 2 la persoane fizice pentru suma de 857,44 mii lei.

Organele fiscale din cadrul Administrației Județene a Finanțelor Publice Mureș au acordat în cursul anului 2016, un număr de 64 eşalonări la plată pentru suma de 17.147 mii lei.

În perioada de referință, au fost alocate județului Mureș, din bugetul de stat, sume defalcate din taxa pe valoare adăugată în sumă totală de 715.207 mii lei, după cum urmează:

Sume defalcate din TVA pentru **finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județului**, cod 110201, în suma totală de 95.309 mii lei, din care:

- conform anexei la Legea nr. 339/2015 privind bugetul de stat pe anul 2016, s-a alocat suma de 84.273 mii lei
- conform O.G. 14/2016, s-a alocat suma de 3.293 mii lei
- conform O.U.G. 86/2016, s-a alocat suma de 6.830 mii lei

- conform H.G. 423/2016, s-a alocat suma de 913 mii lei

Sume defalcate din TVA pentru **finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor**, cod 110202, suma de 417.477 mii lei, din care:

- conform anexei la Legea nr. 339/2015 privind bugetul de stat pe anul 2016, s-a alocat suma de 349.924 mii lei
- conform O.G. 14/2016, s-a alocat suma de 34.568 mii lei
- conform O.G. 86/2016, s-a alocat suma de 30.865 mii lei
- conform H.G. 36/2016, s-a alocat suma de 2.120 mii lei

Sume defalcate din TVA pentru **finanțarea cheltuielilor privind drumurile județene**, cod 110205, suma de 8.199 mii lei

Sume defalcate din TVA pentru **echilibrarea bugetelor locale**, cod 110206, în sumă totală de 81.154 mii lei, din care:

- conform anexei la Legea nr.339/2015 privind bugetul de stat pe anul 2016, s-a alocat suma de 61.498 mii lei;
- conform OG 86/2016, s-a alocat suma de 19.656 mii lei.

Sume defalcate din TVA pentru **finanțarea învățământului particular sau confesional acreditat** pe anul 2016, cod 110209, suma de 1.204 mii lei.

- conform anexei la Legea nr. 339/2015 privind bugetul de stat pe anul 2016, s-a alocat suma de 1.204 mii lei.

Sume din cote defalcate din impozitul pe venit pentru **echilibrarea bugetelor locale**, cod 040204, suma de 106.258 mii lei

Sume alocate din **Fondul de intervenție** la dispoziția Guvernului, prevăzută în bugetul de stat pe anul 2016, în sumă de 5.606 mii lei

- conform HG nr. 752/2016 s-a alocat suma de 1.851 mii lei
- conform HG nr. 975/2016 s-a alocat suma de 3.755 mii lei.

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Mureș s-a preocupat continuu pentru îmbunătățirea propriei activități, inclusiv pentru creșterea calității serviciilor oferite contribuabililor și a operațiunilor desfășurate pentru o colectare eficientă.

Astfel, în anul 2016 măsurile întreprinse la nivelul instituției au avut ca linii principale de acțiune:

A) Dezvoltarea continuă a serviciilor de asistență contribuabili, dezvoltarea comunicării de specialitate cu contribuabilii, în scopul educării fiscale a acestora;

B) Simplificarea modului de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale în beneficiul contribuabilului; Obiectivul A.N.A.F. referitor la simplificarea modului de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, urmărește de asemenea ca unitatea fiscală să vină în sprijinul contribuabililor, exemple fiind următoarele servicii oferite contribuabililor:

a) depunerea on-line a declarațiilor fiscale; Pe site-ul ANAF este disponibil serviciul de depunere on-line a declarațiilor fiscale, principalele avantaje fiind reprezentate de: reducerea timpului, economisirea resurselor materiale și financiare, utilizarea unui singur certificat calificat pentru transmiterea mai multor declarații.

b) punerea la dispoziția contribuabililor persoane fizice a unei platforme on-line numită Spațiul Privat Virtual, prin intermediul căreia, contribuabilii pot beneficia de o serie de servicii fără a mai fi nevoie să se deplaseze la ghișeu.

C) Creșterea calității serviciilor oferite contribuabililor; Obiectivele strategice ale A.N.A.F. pe termen mediu, în ceea ce privește serviciile oferite contribuabililor, sunt următoarele:

- orientarea spre servicii la distanță;
- extinderea comunicării în relația cu contribuabilii;
- asigurarea de asistență și îndrumare specializată, pe categorii de contribuabili;
- îmbunătățirea activităților structurilor care asigură asistența și îndrumarea contribuabililor.

D) Dezvoltarea relațiilor instituționale.

Prin intermediul Biroului Vamal de Interior Mureș, în anul 2016 s-au încasat 58.610 mii lei, au fost procesate 16.238 declarații vamale de import și export, au fost identificate 4 fraude ca urmare a reverificării declarațiilor vamale. În urma acestor reverificări s-au constatat 16.419 lei diferențe de drepturi vamale, inclusiv alte taxe și impozite, datorate statului în cadrul operațiunilor vamale cu accesoriile aferente (inclusiv amenzi și valoarea bunurilor reținute).

Principalele tipuri de iregularități identificate, în perioada analizată:

- iregularitati privind nerespectarea condițiilor privind regimurile vamale suspensive;
- iregularitati privind încadrarea tarifară eronată;
- iregularitati privind valoarea în vamă a mărfurilor;
- iregularități în materie de origine.

Începând cu luna mai 2006, la nivelul județului Mureș funcționează Biroul Vamal de Frontieră Aeroport Tîrgu Mureș în spațiile puse la dispoziție de RA Aeroport Internațional Transilvania Tîrgu Mureș. Personalul Biroului Vamal a realizat controlul vamal al pasagerilor și al bagajelor, supravegherea aprovizionării magazinelor duty-paid amplasate pe fluxul de plecări externe, supravegherea alimentării cu combustibil a aeronavelor. Biroul Vamal de Frontieră Aeroport Tîrgu Mureș este responsabil cu detectarea și investigarea activităților frauduloase destinate să evite plata anumitor taxe vamale sau a celor destinate să eludeze reglementările legislației internaționale în domeniul vamal, precum și a traficului internațional ilegal cu droguri, armament, muniție sau valută. Totodată, efectuează controlul și supravegherea mișcărilor cu produse accizabile (țigări, tutun, alcool, kerosen). Totodată, instituția protejează teritoriul vamal național și comunitar prin activități de supraveghere și control vamal nefiscal în domeniul combaterii traficului ilicit de droguri, precursori, substanțe și preparate din plante stupefiante și psihotrope, de produse cu regim special, a traficului cu bunuri culturale mobile, cu specii sălbatice de floră și faună, cu metale prețioase, al traficului de mărfuri cu risc pentru sănătatea și siguranța consumatorului, etc. Începând cu luna octombrie 2016 s-a luat decizia închiderii Aeroportului din cauza stării precare a pistei de decolare – aterizare.

2. STAREA SOCIALĂ A JUDEȚULUI MUREȘ

2.1 STAREA DE SĂNĂTATE ȘI EDUCAȚIE A POPULAȚIEI

a) SĂNĂTATE

Activitățile desfășurate în **domeniul ocrotirii sănătății**, în cursul anului 2016, de către Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș și unitățile sanitare pe care le coordonează, au vizat în principal îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea calității vieții și a actului medical în condițiile compatibilizării sistemului sanitar românesc cu cel din Uniunea Europeană.

În perioada analizată, Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș a urmărit derularea următoarelor **programe naționale de sănătate**:

- Programele Naționale privind bolile transmisibile: Programul Național de Vaccinare; Subprogramul de supraveghere și control al bolilor transmisibile prioritare; Programul Național de supraveghere și control al infecțiilor asociate asistenței medicale și monitorizare a utilizării antibioticelor și a antibiotico-rezistenței;
- Programul Național de monitorizare a factorilor determinanți din mediul de viață și muncă;
- Programul Național privind bolile netransmisibile: Programul Național de depistare precoce a cancerului de col uterin;
- Programul Național de evaluare, promovare a sănătății și educației pentru sănătate;
- Programul Național de sănătate a femeii și copilului;
- Programul de Tratament în Străinătate.

În cadrul Programului Național de Imunizari numărul total doze de vaccinuri administrate de medici a fost de 41.558 doze de vaccinuri obligatorii în microcampanii lunare și 15.089 doze vaccinuri optionale la grupe de risc.

Programul Național de monitorizare a factorilor determinanți din mediul de viață și muncă a urmărit protejarea sănătății publice în relație cu igiena apei, aerului, procesul de monitorizare a calității apei potabile în mediul urban și rural, a apei din fântâni și a celei din

bazinele de înot, protejarea sănătății publice în relație cu expunerea la contaminanți chimici, igiena habitatului uman în cadrul căreia a fost evaluat modul de gestionare a deșeurilor menajere și a celor rezultate din activitatea medicală, expunerea la radiații ionizante, igiena alimentației și școlare.

În perioada analizată s-a monitorizat calitatea apei prin sistem centralizat, recoltându-se 920 probe bacterologice, din care s-au efectuat 2.558 analize a apei, iar în ceea ce privește calitatea apei izvoarelor și fântânilor publice s-au recoltat 390 probe bacteriologice din care s-au efectuat 1.601 analize.

În cadrul Programului Național de evaluare, promovare a sănătății și educației pentru sănătate, în cursul anului 2016 s-au derulat o serie de campanii de informare, educare și comunicare destinate celebrării zilelor mondiale/europene conform calendarului stabilit anual, cu teme stabilite pe baza unor priorități de sănătate specifice naționale: cu ocazia Lunii Naționale de Prevenire a Cancerului, cu ocazia Zilei Mondiale de Luptă împotriva Tuberculozei, a Zilei Mondiale a Sănătății – 7 aprilie 2016, cu ocazia Săptămânii Europene a Vaccinării 24-30 aprilie 2016, cu ocazia Zilei Mondiale de luptă împotriva Hipertensiunii- 17 mai 2016, a Zilei Mondiale fără Tutun – 31 mai 2016, a Zilei Mondiale de Luptă împotriva Hepatitei – 28 iulie 2016, a Zilei Mondiale de Luptă împotriva HIV/SIDA – 1 decembrie 2016, etc. dar și campanii destinate priorităților de sănătate specifice naționale/locale precum: Campania de informare, educare, comunicare privind măsurile de prevenire a gripei și a virozelor respiratorii acute, privind măsurile de prevenire a trichinelozei, Campania de informare, educare, comunicare privind "Igiena înseamnă Sănătate".

În anul 2016, Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș a efectuat un număr de 2.324 controale la unități sanitare pentru depistarea factorilor de risc din mediul de viață și muncă, apă, aer, alimente, condiții de muncă și colectivități de copii, a aplicat 354 amenzi în valoare de 275.150 lei și a emis 16 decizii de suspendare a activității.

În cadrul Programului Național de Sănătate a Femeii și Copilului s-a derulat Subprogramul pentru ameliorarea stării de nutriție a gravidei și copilului, în cadrul căruia 98 de sugari au beneficiat de produse cu Colecalciferol, 407 sugari au primit Fe Hausmann, iar 834 sugari au beneficiat de lapte praf.

În cadrul Programului de Tratament în Străinătate, în cursul anului 2016 au fost înregistrate un număr de 8 dosare medicale ale pacienților cu afecțiuni grave, care nu pot fi tratate în țară, din care 2 dosare ale unor pacienți minori din județ, care au beneficiat de transplant hepatic au fost trimise la Ministerul Sănătății și au beneficiat de finanțare.

În anul 2016, în evidențele Direcției de Sănătate Publică Mureș figurau un număr de 308 medici de familie titulari și 10 medici de familie angajați care cau asigurat asistența medicală primară pentru un număr total de cca. 580.000 de locuitori la nivelul județului Mureș (ceea ce înseamnă în medie un medic la 1800 locuitori) și 3 centre de permanență în localitățile Șăulia, Zau de Cîmpie și Band.

Asistența medicală ambulatorie de specialitate a fost asigurată în sistemul public de 1.509 medici specialiști, iar în sistemul privat de 119 medici specialiști. Asistența medicală dentară a fost asigurată de 80 medici dentiști în sistemul public, 88 medici dentiști în sistemul privat în mediul rural și 307 medici dentiști în sistemul privat în mediul urban. Servicii medicale de îngrijire la domiciliu au fost asigurate de 20 unități private de pe raza județului Mureș.

În județul Mureș există 9 spitale publice, fiecare cu ambulator integrat și 10 unități sanitare cu paturi private.

Institutul de Urgență de Boli Cardio-Vasculare și Transplant Tîrgu Mureș, reînființat în cursul anului 2013, reprezintă o unitate de elită în asistență medicală din România, oferind o gamă largă de servicii medicale.

Tot în acest domeniu, prin intermediul Casei de Asigurări de Sănătate Mureș s-a urmărit **asigurarea funcționării sistemului de asigurări de sănătate la nivel local**, în condiții de eficacitate, la nivelul indicatorilor de performanță și utilizarea FNUASS la nivel local prin:

- asigurarea accesului asiguraților la servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale;
- încheierea contractelor cu furnizorii, astfel încât să fie asigurat accesul la servicii medicale, medicamente și dispozitive pentru toți asigurații pe toată durata de valabilitate a contractelor;
- întărirea disciplinei financiare și contractuale;

- creșterea gradului de satisfacție a asiguraților;
- creșterea gradului de informare a asiguraților;
- monitorizarea și controlul tuturor activităților ce se desfășoară la nivelul CAS, pentru respectarea legalității;
- implementarea standardelor de management în activitatea CAS și urmărirea realizării acestora.

La 31.12.2016, C.A.S. Mureș nu a înregistrat plăți restante peste 90 de zile de la termenul de scadență.

Veniturile totale încasate la nivelul anului 2016 au fost de 284.063.734 lei reprezentând contribuția la FNUASS datorată conform reglementărilor în vigoare. Față de cheltuielile suportate din FNUASS la nivelul județului Mureș pentru asistență medicală, s-a înregistrat un deficit de 551.627.884 lei. Execuția cheltuielilor s-a efectuat conform destinației prevăzute în Bugetul de venituri și cheltuieli.

	Credite de angajament realizate în 2016 (mii lei)
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	371.291
Medicamente cu și fără contribuție personală	144.852
Alte domenii de asistență medicală	270.155
TOTAL	786.298

	Credite de angajament realizate 2016 (mii lei)
Asistență medicală primară	45.299
Asistență medicală pentru specialități clinice	25.590
Servicii medicale paraclinice	14.187
Asistență medicală stomatologică	3.250
Dispozitive și echipamente sanitare	7.598
Servicii de ambulanță și transport sanitar	688
Asistență medicală de recuperare ambulatorii	3.782
Îngrijiri la domiciliu	724
Prestații medicale acordate în baza documentelor	21.515

internaționale	
Medicamente PNS	96.093
Materiale sanitare PNS	33.119
Servicii medicale de hemodializă și dializă peritoneală	18.310

La nivelul județului Mureș s-au derulat 12 Programe Naționale de Sănătate. Execuția financiară pentru anul 2016 la acest capitol a fost după cum urmează:

	Execuție an 2016 (mii lei)
Program Național de diagnostic și tratament cu aparatură de înaltă performanță	2.112
Program Național Boli cardiovasculare	19.717
Program Național Diabet zaharat	33.763
Program Național Oncologie	38.339
Program Național Boli rare	7.074
Program Național Boli neurologice	17.934
Program Național Hemofilie si talasemie	2.714
Program Național Transplant de organe	1.646
Program Național Surditate	1.361
Program Național Boli endocrine	188
Program Național Ortopedie	8.314
Program Național Supleere a funcției renale	18.572

Până la finele anului 2016 din totalul de 416.821 carduri tipărite pentru județul Mureș s-au distribuit 410.282, reprezentând 98,43% din totalul cardurilor tipărite. Până la data de 31.12.2016 au fost emise de către C.A.S. Mureș un număr de 8.594 de adeverințe pentru înlocuirea cardurilor și 179 de adeverințe de asigurat, cu respectarea prevederilor legale.

La data de 31.12.2016 se aflau în relații contractuale cu CAS Mureș 791 de furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale. Au fost solicitate și eliberate 873

formulare europene, 15.390 carduri europene de asigurări sociale de sănătate, 8.052 formulare primite din alte state membre UE.

Numărul total al bolnavilor incluși în programele naționale de sănătate în anul 2016 a fost de 33.262, prezentând o creștere de 3,92 % față de anul anterior. Un număr de 27.949 bolnavi au beneficiat de medicamente, 13.257 de bolnavi au beneficiat de materiale sanitare specifice.

În cursul anului 2016, au fost efectuate de către Compartimentul Control un număr de 511 controale din care: 85 controale tematice, 394 controale operative și 32 controale inopinate. Din cele 85 de controale tematice, 56 au fost întreprinse la furnizori de servicii medicale din asistența medicală primară, 2 la furnizori de servicii de specialitate din ambulatorul clinic, 27 la furnizori de medicamente. Cele 394 controale operative s-au derulat după cum urmează: 274 la furnizori de servicii medicale din asistența medicală primară, 48 la furnizori de servicii de specialitate din ambulatorul clinic, 3 la furnizori de servicii paraclinice, 36 la furnizori de servicii medicale spitalicești, 28 la furnizori de medicamente și 4 la furnizori de dispozitive medicale. Cele 32 controale inopinate au fost derulate la furnizori de servicii medicale din asistența medicală primară (17 controale), la furnizori din ambulatorul de specialitate clinic (14 controale) și la furnizori de servicii medicale spitalicești (1 control). Ca urmare a acțiunilor de control derulate s-au dispus 694 măsuri, din care 651 măsuri au fost implementate, 34 sunt în termenul legal de implementare, iar în cazul a 9 măsuri dispuse CAS Mureș se află în litigiu.

Prin rapoartele de control s-a aprobat recuperarea contravalorii unor servicii, dispozitive medicale și prescripții medicale, totalizând 1.056.933,27 lei, din care suma de 369.253,71 lei a fost recuperată, iar 15.049,20 lei reprezintă contravaloarea unor servicii aflate în termenul legal de implementare.

b) EDUCAȚIE

În domeniul educației, **Inspectoratul Școlar Județean Mureș** a desfășurat activități în conformitate cu planul managerial al instituției, a metodologiilor și a graficelor de desfășurare a acțiunilor.

Dintre acțiunile realizate de Inspectoratul Școlar Județean Mureș menționăm următoarele:

- demersuri pentru autorizarea sanitară a unităților de învățământ;
- încadrarea personalului didactic calificat, testarea suplinitorilor, realizarea acțiunilor de mobilitate a personalului didactic și a concursului de titularizare, asigurarea încadrării personalului de conducere la unitățile de învățământ;
- organizarea evaluării naționale și repartizarea elevilor pe locurile disponibile;
- organizarea examenului de bacalaureat;
- realizarea planului de școlarizare;
- pregătirea unităților de învățământ din județ pentru deschiderea în bune condiții a anului școlar 2016-2017;
- organizarea olimpiadelor și a concursurilor școlare;
- realizarea lucrărilor de investiții, reabilitări și reparații la nivelul unităților de învățământ în limita resurselor financiare disponibile;
- continuarea proiectelor finanțate din fonduri externe;
- efectuarea de inspecții școlare; etc.

La nivelul județului Mureș a fost monitorizată **aplicarea Programului guvernamental "Lapte-corn" pentru preșcolari și școlari**, stabilit prin O.U.G. nr. 96/2002 privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, cu modificările și completările ulterioare. Prin intermediul Consiliului Județean Mureș s-a organizat licitația deschisă pentru atribuirea contractului de achiziție publică pentru acordarea de produse lactate și de panificație pentru anul școlar 2016-2017.

Conform prevederilor Legii nr. 35/2007, în perioada analizată, s-a acordat atenție aplicării **Sistemului cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și a personalului didactic.**

Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș a urmărit în permanență asigurarea condițiilor igienico-sanitare în unitățile școlare.

Casa Corpului Didactic Mureș, beneficiar și partener în proiecte finanțate din fonduri structurale, a colaborat cu Inspectoratul Școlar Județean Mureș și universitățile de prestigiu din zonă. Pentru **formarea continuă a cadrelor**, această instituție oferă consultanță de specialitate, metodică și psihopedagogică, printr-un colectiv competent de profesori metodiști și formatori.

În corelație cu obiectivele stabilite, în anul 2016 s-au realizat următoarele activități:

- au fost acreditate 3 programe de formare noi;
- în cadrul programelor de formare acreditate MEN au fost formate și certificate 1103 cadre didactice;
- au absolvit programul de formare avizat MEN un număr de 52 cadre didactice;
- au absolvit programul de formare avizat MEN "*Abilitarea curriculară a cadrelor didactice pentru clasa pregătitoare*" un număr de 217 cadre didactice din învățământul primar;
- au fost instruite 72 cadre didactice debutante în vederea susținerii examenului de definitivare în învățământ;
- au fost instruite 102 cadre didactice și absolvenți în vederea susținerii concursului pentru ocuparea posturilor didactice;
- au fost certificate 25 cadre didactice pentru ocupația de formator;
- a fost derulată Conferința Națională "*Creativitate și inovație în educație*", ediția V, la care au participat 83 cadre didactice din învățământul preuniversitar și universitar;
- a fost publicat volumul IV al Conferinței Naționale "*Creativitate și inovație în educație*" într-un număr de 200 de exemplare;
- au fost organizate semestrial întâlniri de lucru cu bibliotecarii școlari și profesorii documentariști, cu un număr total de 130 participanți;

- au fost efectuate 150 de echivalări a creditelor profesionale transferabile, obținute prin cursuri nepurtătoare de CPT, în cadrul comisiilor privind echivalarea;
- au fost depuse 2 proiecte în cadrul Programului Operațional Capital Uman.

Strategia de dezvoltare și de acțiune implementată de Casa Corpului Didactic Mureș a avut drept fundament asigurarea coerenței programelor de formare continuă, în concordanță cu strategia dezvoltată de Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

c) CULTURĂ

În domeniul culturii, județul Mureș are un număr important de instituții, unele dintre ele de relevanță națională, cum ar fi: teatre, ansambluri folclorice profesioniste, muzee de istorie, etnografice, filarmonica județeană, biblioteca județeană, galerii de artă, case de cultură, biblioteci municipale și orășenești.

Pe parcursul anului 2016, prin intermediul Direcției Județene pentru Cultură Mureș au fost inițiate măsuri pentru susținerea și promovarea culturii scrise, a cenaclurilor literar-artistice, a artelor plastice, muzicale, a artei fotografice, precum și atragerea unui număr cât mai mare de participanți la evenimentele organizate, fiind implicată în peste 100 de programe, proiecte și acțiuni culturale.

Au fost efectuate controale la agenții economici care derulează comerț cu bunuri culturale. De asemenea, Direcția a colaborat cu Inspectoratul de Poliție Județean Mureș pentru efectuarea de controale la muzeele și bibliotecile din județ, deținătoare de bunuri culturale mobile, pentru a se evalua modul de păstrare a acestora, precum și într-un caz în care s-au făcut descoperiri arheologice întâmplătoare și pentru recuperarea unor bunuri culturale furate.

Astfel, în cursul anului 2016 au fost efectuate inspecții la monumente istorice, s-au emis somații către proprietari, s-au sistat lucrări pentru intrarea în legalitate, au fost inventariate noi obiective, s-au făcut propuneri de actualizare a Listei Monumentelor Istorice, s-au emis preemțuni, au fost analizate documentații de urbanism.

Din activitatea de eliberare a avizelor s-au obținut încasări de 100.328,76 lei.

Au fost verificate pe teren mai multe locații la Sighișoara, Tîrgu Mureș, Saschiz, Reghin, în ceea ce privește aplicarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.

În perioada de referință, Direcția Județeană pentru Cultură Mureș a fost implicată în peste 100 de programe, proiecte și acțiuni culturale, dintre care amintim:

- expoziții de grafică și sculptură, expoziții de carte, de pictură, fotografice;
- conferințe, dezbateri, simpozioane, dialoguri culturale, promovări literare, lansări de carte, concursuri;
- întâlniri literare, lansări de noi apariții editoriale în cadrul manifestărilor organizate;
- promovarea valorilor literare tinere prin concursurile organizate pentru elevi, etc.

d) ACTIVITATEA ÎN DOMENIUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

În anul 2016, Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Mureș a derulat programe proprii și proiecte locale în domeniul tineretului și sportului.

În județul Mureș sunt înregistrate 291 asociații sportive și 7 asociații județene de atletism, dans sportiv, fotbal, handbal, tenis, volei și sportul pentru toți, precum și 147 cluburi sportive legal constituite.

Dintre rezultatele de excepție obținute de sportivii mureșeni menționăm:

- ASA Tîrgu Mureș – vicecampionă națională la fotbal și câștigarea Super Cupei României;
- Echipa de popice Romgaz-Electromureș Tîrgu Mureș câștigarea titlului de Campionă Națională, câștigarea Cupei României și ocuparea locului 5 la Cupa Mondială;
- Echipa de futsal CityUs – titlul de campioni naționali și locul 2 la Cupa României;
- BC Mureș baschet masculin – locul 2 în Campionatul Național și locul 3 în Cupa României.

În activitățile organizate în cadrul programelor destinate tineretului, în anul 2016 au participat un număr de aproximativ 3300 de tineri, iar beneficiarii activităților au fost aproape 10.000 de persoane.

În perioada analizată au fost organizate tabere sociale, tabere pentru preșcolari, elevi și studenți, Tabăra Națională de muzică vocal-instrumentală, precum și concursuri locale și naționale de proiecte.

În domeniul sportului, în cadrul programului *"Promovarea și susținerea activității de performanță"*, Clubul Sportiv Mureșul Tîrgu Mureș a participat la competiții oficiale internaționale.

Activitatea de selecție a continuat și în anul 2016, fiind un proces hotărâtor în depistarea și formarea viitorilor performeri cu aptitudini pentru sportul de mare performanță. În cadrul activităților de selecție au fost testați 300 de copii și juniori.

În anul 2016 au fost promovați 14 sportivi în loturile naționale de juniori și seniori, astfel: 1 sportiv – arte marțiale, 2 sportivi – baschet, 6 sportivi – canotaj, 4 sportivi – ciclism și 1 sportiv – lupte libere.

În perioada de referință, conform Calendarului de acțiuni aprobat de Ministerul Tineretului și Sportului, Casa de Cultură a Studenților Tîrgu Mureș a organizat următoarele evenimente specifice: festivaluri, expediții, concursuri, tabere de creație și de orientare turistică, campionate de dans, campanii, etc.

În cursul anului 2016 au fost realizate următoarele acțiuni:

- 12 acțiuni în domeniul cultură și educație non-formală;
- 8 acțiuni în domeniul sănătate, sport și recreere;
- 5 acțiuni de participare și voluntariat;
- 1 acțiune în domeniul muncă și antreprenariat.

2.2 COMBATEREA SĂRĂCIEI ȘI A ȘOMAJULUI

La data de 1 iulie 2016, în județul Mureș aveau domiciliul un număr de 595.171 persoane din care 312.333 persoane (52,5%) în mediul urban și 282.838 (47,5%) persoane în mediul rural.

Tabel 5. Populația după domiciliu la 1 iulie, pe medii de rezidență

Mediu de rezidență	1 iulie 2015	1 iulie 2016	+/- 2016 față de 2015
Total	596306	595171	-1135
Urban	314082	312333	-1749
Rural	282224	282838	614

Față de perioada corespunzătoare a anului precedent, populația județului s-a redus cu 1.135 persoane. În mediu urban populația s-a redus cu 1.749 persoane în timp ce în mediul rural apare o ușoară creștere (+614 persoane).

Datele operative referitoare la mișcarea naturală a populației evidențiază o evoluție nefavorabilă a acestora la nivelul județului în anul 2016. Numărul nașcuților-vii a scăzut cu 241 față de anul 2015 (5588 nașcuți-vii în anul 2016 față de 5829 în anul 2015), iar numărul decedaților a scăzut în comparație cu cel al nașcuților-vii, de la 7.219 în anul 2015 la 7.065 în anul 2016 (-154 persoane). Acest lucru face ca tendința negativă a sporului natural al populației să se manifeste și în anul 2016, mai mult aceasta să se accentueze; dacă în anul 2015 sporul natural a fost de -1.390 persoane, în anul 2016 valoarea acestuia a fost de -1477 persoane.

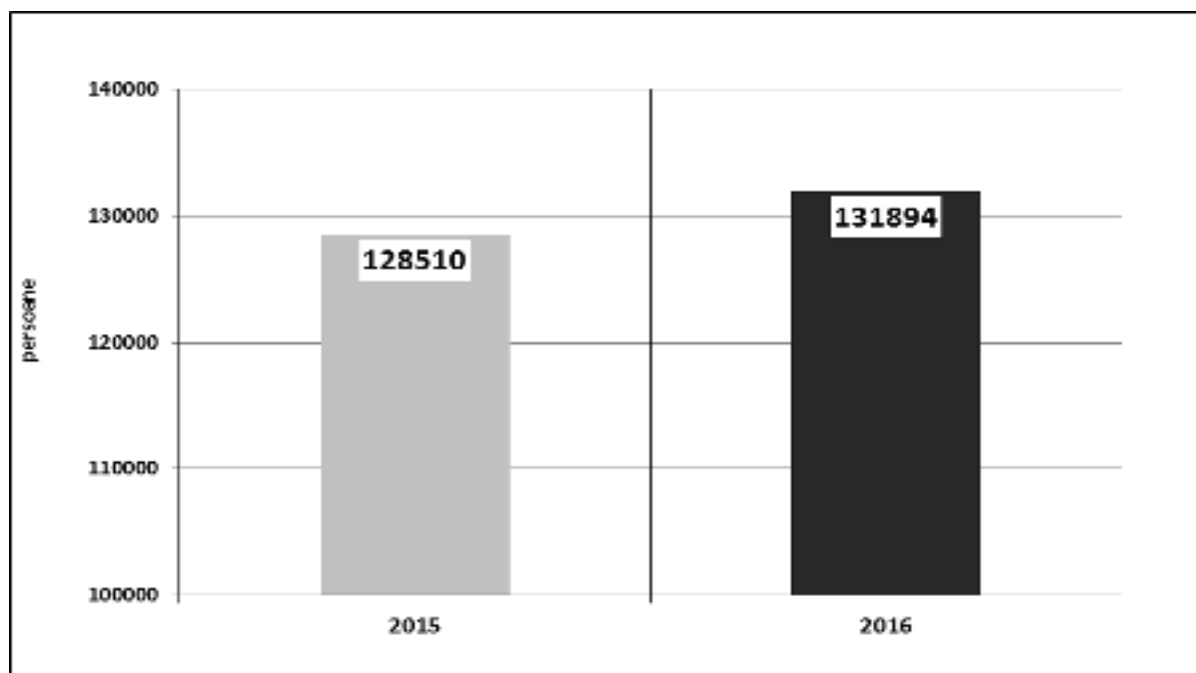
Valori ridicate înregistrează și mortalitatea infantilă, în anul 2016 decedând 52 copii în vârstă de sub 1 an, față de 58 în anul precedent.

Tabel 6. Mișcarea naturală a populației

	2015	2016	+/- 2016 față de 2015
Născuți-vii	5829	5588	-241
Decedați	7219	7065	-154
Spor natural	-1390	-1477	-87
Decedați sub 1 an	58	52	-6

Forța de muncă și câștigul salarial

Efectivul salariaților la sfârșitul anului 2016 a fost de 131.894 persoane, nivel mai mare decât la sfârșitul anului 2015 (+3.384 persoane).

Câștigul salarial nominal mediu brut la sfârșitul anului 2016 a fost de 2.991 lei (+324 lei față de sfârșitul anului 2015), iar cel net a fost de 2.156 lei (+242 lei față de perioada corespunzătoare din 2015).

Tabel 7. Câștigul salarial mediu

Sectoare de activitate		2015	2016	+/- 2016 față de 2015
Total	brut	2667	2991	+324
	net	1914	2156	+242
Agricultura, silvicultură, pescuit	brut	2900	2347	-553
	net	2070	1694	-376
Industria și construcții	brut	2647	3148	+501
	net	1904	2269	+365
Servicii	brut	2677	2892	+215
	net	1918	2084	+166

Pe sectoare de activitate, se înregistrează o creștere importantă a câștigului salarial mediu brut în industrie și construcții (+501 lei brut și +365 lei net) dar și în servicii (+215 lei brut și +166 lei net) și o scădere în agricultură, silvicultură, pescuit (-553 lei brut și -376 lei net).

Indicele câștigului salarial real, calculat ca raport între indicele câștigului salarial nominal net și indicele prețurilor de consum, a crescut în această perioadă cu 13,3%.

În **domeniul asistenței sociale**, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș a urmărit acordarea drepturilor pe care le conferă legislația în vigoare pentru populația județului, a stabilit și efectuat plăți pentru beneficiile de asistență socială prevăzute de legislația în domeniul social.

În anul 2016, **plățile beneficiilor de asistență socială au fost de 321.410.667 lei**, din care:

- Asistență socială: 244.286.785 lei;
- Transferuri: 74.691.747 lei;
- Asociații și fundații: 1.028.889 lei;
- Cheltuieli cu transmiterea drepturilor: 1.403.236 lei.

Astfel au fost efectuate plăți după cum urmează:

- alocații de stat pentru copii: nr. mediu lunar beneficiari – 103.770; suma plătită- 124.187.071 lei,
- alocația de plasament: nr. mediu lunar beneficiari - 1.189; suma plătită- 9.210.597 lei,
- indemnizația de creștere a copilului în baza OUG nr.111/2010: nr. mediu lunar beneficiari- 3.750; suma plătită –51.862.426 lei,
- stimulant de inserție pe piața muncii în baza OUG nr.111/2010: nr. mediu lunar beneficiari- 978; suma plătită –6.350.708 lei,
- indemnizația de acomodare 16.561 lei pentru un număr mediu de 3 beneficiari;
- indemnizație sau ajutor pentru creșterea copilului până la vârsta de 7 ani: nr. mediu lunar beneficiari -136, suma plătită –806.584 lei,
- indemnizația lunară de hrană pentru persoane infectate cu HIV sau bolnave de SIDA: nr. mediu lunar beneficiari - 185; suma plătită – 933.034 lei,
- ajutor social: nr. mediu beneficiari- 7.302; suma plătită – 27.615.679 lei,
- ajutoare de urgență: nr. beneficiari - 59; suma plătită – 435.000 lei,

- ajutoare pentru încălzirea locuinței cu energie termică: nr. mediu lunar beneficiari – 11; suma plătită – 5.661 lei,
- ajutoare pentru încălzirea locuinței cu energie electrică: nr. mediu lunar beneficiari – 153; suma plătită – 86.160 lei,
- ajutoare pentru încălzirea locuinței cu combustibili solizi sau petrolieri: nr. mediu lunar beneficiari – 10.048; suma plătită – 2.010.373 lei,
- ajutoare pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale: nr. mediu lunar beneficiari - 8.639; suma plătită – 5.176.343 lei.

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș a finanțat programul de acordare a serviciilor sociale derulat prin fundația Rheum Care, în sumă de 102.317 lei și a acordat subvenții asociațiilor și fundațiilor în baza Legii nr. 34/1998 în valoare de 926.582 lei.

În perioada de referință, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș a realizat inspecția socială pentru controlul beneficiilor de asistență socială și controlul serviciilor sociale pe baza standardelor de calitate și de cost.

Au fost autorizate 48 dosare depuse de furnizori de formare profesională a adulților și au fost monitorizate 20 programe de formare profesională.

În anul 2016 au fost solicitate un număr de 1.612 adeverințe/formulare Europene pentru obținerea de prestații familiale pentru copii în statele membre ale Uniunii Europene, pentru 546 copii au fost suspendate drepturile în România pentru a beneficia de prestații în alte țări membre ale Uniunii Europene, iar pentru 378 beneficiari s-au acordat prestații familiale în România, după ce au fost efectuate verificările la instituțiile omoloage din state membre UE sau au fost refuzați de către statele respective.

Pe lângă cele de mai sus, au fost analizate 48 solicitări pentru acordarea drepturilor prevăzute de Decretul-Lege 118/1990 persoanelor persecutate din motive politice, fiind soluționate în termenul legal de 30 zile un număr de 42 cereri iar pentru un număr de 6 cereri au fost solicitate informații suplimentare de la instituțiile abilitate în domeniu.

Numărul șomerilor și rata șomajului

La sfârșitul anului 2016, numărul șomerilor înregistrați a fost de 10.924 persoane, cu 460 persoane mai puține decât la sfârșitul anului 2015, rata șomajului înregistrând o scădere de 0,2 puncte procentuale (de la 4,8 % în anul 2015 la 4,6 % în anul 2016).

Tabel 8. Numărul șomerilor și rata șomajului – la sfârșitul anului

	Număr șomeri			Rata șomajului - % -	
	2015	2016	+/- 2016 față de 2015	2015	2016
Total județ	11384	10924	-460	4,8	4,6
din care:					
Bărbați	6727	6445	-282	5,1	4,9
Femei	4657	4479	-178	4,4	4,3

În ceea ce privește **piața muncii**, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Mureș a desfășurat acțiuni stimulatorii prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a veni în sprijinul angajatorilor și a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, pe parcursul anului 2016, Agenția Județeană Mureș a organizat două burse a locurilor de muncă, adresate tuturor persoanelor care doresc să ocupe un loc de muncă, respectiv absolvenților instituțiilor de învățământ. Prin intermediul bursei generale a locurilor de muncă, din aprilie 2016 și a bursei locurilor de muncă pentru absolvenții instituțiilor de învățământ din octombrie 2016 au fost ocupate 590 persoane.

Pe parcursul anului 2016 au beneficiat de servicii de informare și consiliere profesională **14.131** persoane aflate în căutarea unui loc de muncă. Ca urmare a participării la serviciile de informare și consiliere profesională, **1.124** persoane au fost cuprinse la programe de formare profesională și 10 persoane au beneficiat de servicii de consultanță pentru inițierea unei afaceri. Au fost angajate exclusiv prin serviciile de

consiliere și orientare profesională **894** persoane, ceea ce reprezintă **8,19%** din totalul persoanelor ocupate prin programul de ocupare.

În cadrul programelor de formare profesională organizate de agenție în anul 2016, au fost cuprinse 1114 persoane, iar 10 persoane au beneficiat de servicii gratuite de evaluare și certificare a competențelor profesionale. Din cei 1114 cursanți au absolvit un număr de 601 persoane din care s-au încadrat în muncă 177.

Subvențiile acordate angajatorilor pentru încadrarea în muncă a persoanelor din grupuri vulnerabile, au avut un rol important. În anul 2016 au fost încadrate în muncă 2.639 persoane cu vârsta de peste 45 ani sau șomeri unici întreținători de familie, din care 114 persoane prin acordarea de subvenții angajatorilor care încadrează persoane din aceste categorii. Totodată, au fost încadrate 9 persoane cu handicap din care 3 prin măsura de acordare de subvenții angajatorilor și 455 de absolvenți ai instituțiilor de învățământ.

În scopul prevenirii șomajului de lungă durată și stimulării șomerilor de a se încadra în muncă înainte de expirarea perioadei de indemnizare, s-au asigurat resursele financiare necesare acordării de alocații pentru **313** șomeri.

Prin serviciile de mediere au fost încadrate în muncă **8.638** persoane, din care 4.334 persoane cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată.

În perioada raportată, un număr de 307 persoane au fost informate, consiliate și mediate pentru accesul pe piața muncii din străinătate prin intermediul EURES din cadrul AJOFM Mureș.

În **domeniul inspecției muncii**, în perioada analizată Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș a desfășurat 826 acțiuni de control, din care 785 au avut ca obiectiv principal depistarea muncii nedeclarate și 32 acțiuni de control efectuate în timpul nopții.

În urma acestor verificări au fost identificate 758 persoane care munceau fără forme legale, s-au aplicat 661 sancțiuni contravenționale, din care 367 avertismente și 294 amenzi contravenționale în valoare totală de 2.127.900 lei și s-au dispus 2851 măsuri obligatoriu de remediat.

În această perioadă au fost declanșate campanii la nivel național în următoarele domenii de activitate:

- Campanie O zi pe săptămână – 92 acțiuni de control, s-au aplicat 42 sancțiuni, valoare amenzi în cuantum de 94.000 lei, 10 persoane depistate fără forme legale;
- Campania în domeniul construcțiilor (28-30.07.2016) - 8 acțiuni de control, 3 sancțiuni contravenționale. Au fost dispuse 15 măsuri;
- Campania națională privind respectarea de către angajatori a dispozițiilor art. 129, alin. 1 și alin. 2 din Legea Dialogului Social nr. 62/2011 – 7 acțiuni de control, precum și respectarea de către autoritățile și instituțiile publice, persoane juridice a dispozițiilor art. 78 alin. 2 și alin. 3 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap (21.03-30.03.20016) – 3 acțiuni de control;
- Campania națională privind identificarea cazurilor de muncă nedeclarată la angajatori care își desfășoară activitatea în domeniul construcțiilor – 15 acțiuni de control, 14 sancțiuni cu 6 amenzi în valoare de 16.000 lei. Au fost dispuse 50 de măsuri;
- Campania privind identificarea și combaterea muncii nedeclarate și respectarea prevederilor legale privind timpul de muncă la societăți care au obiect de activitate protecție și gardă, cod CAEN 8010 – 10 acțiuni de control, 9 sancțiuni contravenționale cu 3 amenzi în valoare de 16.500 lei;
- Campania națională privind respectarea de către transportatorii rutieri a prevederilor legale referitoare la încheierea și executarea CIM, a timpului de muncă și de odihnă al conducătorilor auto – 9 acțiuni de control, 10 sancțiuni contravenționale, 3 amenzi în valoare de 4500 lei;
- Campania națională privind identificarea cazurilor de muncă nedeclarată, respectiv verificarea modului de respectare a cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în unități cu profil de activitate sportivă (13-24 iunie 2016) – 9 acțiuni de control, 4 sancțiuni contravenționale din care 2 amenzi în valoare de 4.000 lei. Au fost identificate 35 de persoane fără forme legale și au fost dispuse 25 de măsuri;
- Campania privind identificarea și combaterea cazurilor de muncă nedeclarată în cadrul unităților care au ca obiect de activitate cod CAEN 56-restaurante și alte

activități și servicii de alimentație publică (31.08-02.09.2016) – 6 acțiuni de control, 7 sancțiuni contravenționale din care 4 amenzi în valoare de 60.000. Au fost identificate 7 persoane fără forme legale și au fost dispuse 25 de măsuri;

- Campania națională privind respectarea de către beneficiari a prevederilor Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri (03-07.10.2016) – 10 acțiuni de control, 9 sancțiuni contravenționale din care 7 amenzi în valoare de 46.000. Au fost dispuse 19 măsuri;
- Campania națională de verificare a modului în care agenții de ocupare a forței de muncă respectă prevederile Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate (07-11.11.2016) – 6 controale, o sancțiune contravențională. Au fost dispuse 11 măsuri;
- Campania națională privind respectarea de către agenții de muncă temporară a prevederilor HG 1256/2011 privind condițiile de funcționare, precum și procedura de autorizare a agentului de muncă temporară (21-25.11.2016) – 4 controale, 3 sancțiuni contravenționale din care o amendă în valoare de 5.000 lei.

În domeniul securității și sănătății în muncă au fost controlați un număr de 399 angajatori, au fost aplicate 181 de sancțiuni contravenționale, valoarea amenzilor fiind de 378.000 lei.

În anul 2016 s-au înregistrat 112 accidente de muncă soldate cu incapacitate temporară de muncă, din care 5 mortale. Au fost înregistrate un număr total de 301 contracte colective și acte adiționale de muncă.

Numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat a fost în trimestrul III 2016 de 133.762 persoane, cu 212 persoane mai puține decât în perioada corespunzătoare a anului 2015, pensia medie lunară cifrându-se la 883 lei cu 42 lei mai mare decât în perioada corespunzătoare a anului precedent.

La sfârșitul anului 2016, la nivelul **Căsei Județene de Pensii Mureș** se aflau în plată următoarele categorii de beneficiari:

- 130.011 pensionari din sectorul de stat;

- 12.457 pensionari din sectorul agricol;
- 15.200 beneficiari de legi speciale;
- 3.524 beneficiari de pensii comunitare.

În perioada analizată, au fost depuse 14.111 cereri de înscriere și recalculare pensii și indemnizații, din care 5.357 cereri de înscriere noi, 8.536 cereri de recalculare a drepturilor deja stabilite, 218 cereri de stabilire și recalculare a drepturilor prevăzute de legi speciale. Au fost prelucrate un număr de 3.564 dosare pentru pensii internaționale. S-au achitat un număr de 5.916 ajutoare de deces.

Pentru județul Mureș, în anul 2016, au fost eliberate un număr de 19.854 adeverințe privind certificarea stagiului de cotizare realizat în sistemul public.

În perioada de referință la nivelul județului Mureș s-a derulat **Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate 2015/2016** implementat de Ministerul Fondurilor Europene.

Instituția Prefectului-Județul Mureș a urmărit aplicarea Hotărârii Guvernului României nr. 799/2014 privind implementarea Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate, cu modificările și completările ulterioare, a instrucțiunilor și a clarificărilor elaborate de Ministerul Fondurilor Europene la nivelul primăriilor din județul Mureș.

În anul 2016, pe această linie au fost desfășurate activități între care pot fi amintite următoarele:

- stabilirea locațiilor pentru depozitarea produselor alimentare;
- elaborarea bazelor de date conținând beneficiarii POAD și predarea acestora pe CD-uri către primăriile din județul Mureș, pe bază de proces-verbal;
- informarea primăriilor referitor la livrarea produselor alimentare și consilierea privind aplicarea dispozițiilor legale;
- coordonarea livrării pachetelor alimentare la nivelul județului Mureș prin realizarea unei comunicări permanente cu reprezentanții distribuitorului;
- transmiterea la toate primăriile a Graficelor de livrare a pachetelor alimentare comunicate de furnizorul pentru județul Mureș – NED GROUP SRL;

- dispunerea măsurilor pentru preluarea pachetelor alimentare la nivelul primăriilor;
- organizarea și coordonarea activității de control la nivelul județului conform graficului de control și colaborarea cu Casa Județeană de Pensii, Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială și Agența Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Consiliul Județean Mureș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș;
- consultarea primăriilor și centralizarea informațiilor referitoare la necesarul de pachete pentru onorarea cererilor și la surplusul de pachete rămas după finalizarea celor două etape de distribuire a alimentelor;
- inițierea corespondenței cu instituțiile prefectului din țară pentru aplicarea dispozițiilor dispozițiilor art. 5¹, litera b) din Hotărârea Guvernului nr. 799/2014 privind implementarea Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate 2014-2020, actualizată, referitoare la compensarea stocurilor între județe;
- analiza cererilor de suplimentare și elaborarea acordurilor privind compensarea stocurilor de ajutoare alimentare între primăriile Glodeni și Gornești, Sângeorgiu de Pădure și Sovata, Lunca Bradului și Gornești;
- elaborarea demersurilor către autoritățile publice locale participante la program, pentru transmiterea Sintezei privind derularea POAD și a Sintezei privind realizarea măsurilor auxiliare.

În cadrul Programului, în județul Mureș **au fost livrate pe bază de procese verbale de recepție cantitativă un număr de 251.750 pachete alimentare** de la furnizorul pentru județul Mureș – NED GROUP SRL.

În județul Mureș, au primit pachete alimentare **118.962 persoane**.

La data de 14 decembrie 2016, la toate cele 102 primării din județul Mureș stocul a fost epuizat.

Potrivit reglementărilor HG nr. 499/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, la nivelul județului Mureș funcționează Comitetul Consultativ de Dialog Civic pentru Problemele Persoanelor Vârstnice Mureș constituit prin Ordinul Prefectului nr. 191/2004, a cărui componență a fost actualizată în anul 2016 prin ordine ale prefectului.

Din această structură, fac parte instituțiile cu responsabilități în domeniul social și 9 organizații ale persoanelor vârstnice din județul Mureș.

În anul 2016, Comitetul s-a întrunit lunar în **12 ședințe**, în care, potrivit atribuțiilor stabilite prin art. 4 și 5 din HG nr. 499/2004, s-a urmărit asigurarea relațiilor de colaborare și informarea reciprocă asupra problemelor de interes pentru persoanele vârstnice și au fost analizate problemele cu caracter socio-economic pentru această categorie de persoane.

2.3 PROTECȚIA MEDIULUI

În **domeniul protecției mediului înconjurător**, Agenția pentru Protecția Mediului Mureș și Garda Națională de Mediu - Comisariatul Județean Mureș au asigurat aplicarea corectă a legislației în domeniul protecției mediului prin monitorizarea și evaluarea calității aerului la nivel de județ, inventarierea emisiilor de poluanți în aerul atmosferic pe grupe de poluanți și activități generatoare, verificarea modului în care se desfășoară activitățile de salubritate a localităților județului etc.

Dintre acțiunile derulate în anul 2016, pot fi menționate:

a. Luna Pădurii – 2016 – Cu ocazia Lunii Pădurii, în anul 2016, A.P.M. Mureș s-a implicat în acțiunea „Plantăm pentru viitor”. Acțiunea a avut loc în data de 31 martie 2016, în localitatea Remetea. Instituții implicate în acțiunea de plantare au fost: Inspectoratul de Jandarmi Județean Mureș, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș, Direcția Silvică Mureș, Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

b. Ziua Mondială a Mediului - 2016 - 5 iunie, tema aleasă de Programului Ecologic al Națiunilor Unite (UNEP) pentru anul 2016 a fost „Toleranță zero pentru comerțul ilegal cu specii sălbatice”.

c. Programul "CASA VERDE-CLASIC" - Fondurile alocate județului Mureș au fost în valoare de 1.642.548 lei care au fost suplimentate fondurile cu 25%. Au fost depuse 364 dosare cu cereri de finanțare. Proiectele pentru care au optat mureșenii au fost: panouri solare presurizate (362 cereri) și pompe de căldură (2 cereri).

d. În cadrul programului "Școala altfel", au fost desfășurate activități de educație ecologică cu două grupe de copii de la instituții de învățământ mureșene.

e. Ziua de Curățenie Națională sub egida „Let's Do It, România!” –24 septembrie 2016. Agenția pentru Protecția Mediului Mureș a participat la această campanie în calitate de coordonator județean, la nivelul județului Mureș au participat un număr de circa 1650 voluntari, colectându-se aproximativ 19.500 kg deșeuri.

În cursul anului 2016, Agenția pentru Protecția Mediului Mureș a implementat o serie de activități în vederea realizării obiectivelor din Planul de conservare post-LIFE în urma finalizării Proiectului **LIFE08 NAT/RO/000502 – Asigurarea stării favorabile de conservare pentru habitatele prioritare din SCI Călimani-Gurghiu și anume:**

- eliminarea manuală a speciei *Veratrum album* (stirigoaie), pe o suprafață de 130,03 ha, în pășunile Aluniș și Stânceni din Munții Călimani;
- s-au efectuat lucrări de plantare a 12.000 puiți de *Pinus mugo*, în cadrul perimetrului habitatului 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*.

În domeniul *Biodiversității*, **250** din proiectele de pe teritoriul ariilor naturale protejate de interes comunitar sau din vecinătate au fost încadrate în funcție de raportare la art. 28 din legea 49/2011. S-au adus contribuții la elaborarea condițiilor de biodiversitate privind reglementarea a **41** de planuri, proiecte, activități de pe teritoriul siturilor Natura 2000, colaborând bine cu serviciul AAA, cu domeniul Evaluare Adecvată.

În domeniul avizelor, acordurilor și autorizațiilor au fost soluționate cererile agenților economici din județul Mureș privind reglementarea activităților cu impact nesemnificativ, cu impact redus și cu impact semnificativ asupra mediului, s-au emis acte de reglementare, au fost organizate 52 ședințe de Comisie de Analiză Tehnică și 43 de comitet special constituit, au fost desfășurate 14 dezbateri publice, s-au efectuat 17 controale comune cu garda Națională de Mediu-Comisariatul Județean Mureș.

În laboratorul de analize fizico-chimice al Agenției pentru Protecția Mediului Mureș, în anul 2016 s-a efectuat supravegherea concentrației amoniacului în aerul înconjurător, monitorizarea precipitațiilor pentru a pune în evidență existența ploilor acide, expertize la cererea agenților economici, a GNM-Comisariatul Județean Mureș sau la incidente de

poluare, supravegherea radioactivității mediului, monitorizarea zgomotului ambiant, evaluarea calității aerului la nivel de județ, pe baza măsurărilor provenite de la cele 4 stații din județ, validarea datelor provenite din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului.

În cursul anului 2016, **Garda Națională de Mediu – Serviciul Comisariatul Județean Mureș** a efectuat un număr total de 640 controale după cum urmează:

- Controale planificate – 212:
 - în domeniul poluării – 165 controale
 - în domeniul SEVESO – 8 controale
 - în domeniul biodiversității – 39 controale
- Controale neplanificate – 428:
 - în domeniul poluării – 387 controale
 - în domeniul biodiversității – 41 controale

S-au efectuat un număr de 98 controale în vederea verificării unor sesizări.

S-au aplicat 63 de sancțiuni contravenționale

- un număr 55 de amenzi contravenționale în valoare de 1.405.200 lei
- 8 avertismente.

De asemenea, Serviciul Comisariatul Județean Mureș **Mures** a emis 5 suspendări de activitate, 5 notificări prelabile pentru suspendarea autorizației/autorizației integrate de mediu, a dispus o desființare de lucrare și a formulat o sesizare penală.

În colaborarea cu alte instituții au fost desfășurate acțiuni de:

- Verificarea împreună cu reprezentanți ai AN Apele Romane – ABA Mureș, ISU Mureș și Instituția Prefectului-Județul Mureș a stării de salubritate a cursurilor de apă;
- Verificarea împreună cu reprezentanți ai ISU Mureș a implementării măsurilor și obligațiilor impuse prin legislația de mediu pentru prevenirea incendiilor vegetației uscate;
- Verificarea împreună cu reprezentanții Poliției Române a modului în care este respectată legislația în domeniul circulației materialului lemnos și combaterea fenomenului de braconaj piscicol.

2.4 SIGURANȚA CETĂȚEANULUI ȘI NIVELUL DE INFRAȚIONALITATE LA NIVELUL JUDEȚULUI MUREȘ

În domeniul ordinii publice, activitatea Inspectoratului de Poliție Județean Mureș a fost concentrată pe realizarea următoarelor obiective :

- creșterea gradului de siguranță pentru cetățeni prin protejarea vieții, integrității corporale și a patrimoniului acestora, precum și sporirea gradului de siguranță rutieră și a transporturilor;
- prevenirea și combaterea infraționalității organizate și transfrontaliere, destructurarea grupărilor infraționale;
- asigurarea climatului de legalitate a mediului de afaceri prin combaterea evaziunii fiscale, contrabandei, corupției, contrafacerii de mărfuri, a infraționilor din domeniul achizițiilor publice, precum și prin protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene;
- asigurarea resurselor umane, a mijloacelor materiale, financiare și informaționale necesare dezvoltării și menținerii capacității operaționale a Poliției Române.

În domeniul prevenirii criminalității, în cursul anului 2016 au fost inițiate și implementate 14 campanii/proiecte de informare și prevenire, care au avut la bază colaborarea cu structurile operative, alte structuri din M.A.I., instituții, autorități, ONG-uri, parteneri privați și mass-media locală.

Combaterea criminalității

Din analiza datelor statistice, în perioada analizată, la nivelul structurilor Inspectoratului au fost înregistrate cu 8,06% mai puține infrațțiuni decât în anul precedent. În aceeași ordine de idei, infraționalitatea judiciară a înregistrat o scădere cu 15,55 %, iar infraționalitatea economică cu 1,19%.

Criminalitatea stradală

În anul 2016, numărul infraționilor stradale au scăzut cu 21,24 %, majoritatea infraționilor stradale fiind înregistrate în mediul urban, respectiv 89%. Majoritatea

sesizărilor de infracțiuni stradale privesc furturile în general, respectiv furturile din auto și furturile din buzunare.

Infracțiuni contra patrimoniului

Infracțiunile contra patrimoniului au scăzut cu 12,55% față de anul 2015, iar furturile, cel mai important segment al acestei categorii, au scăzut cu 17,65% comparativ cu anul 2015.

Infracțiuni economico-financiare

În domeniul *infracționalității de natură economico-financiară*, în perioada analizată au fost aplicate 400 de sancțiuni contravenționale în cuantum de 520.000 lei, au fost confiscate 60.487 lei și bunuri, 310 articole contrafăcute în valoare totală de 130.027 lei.

În anul 2016 au fost luate măsuri asiguratorii în cadrul dosarelor penale pe linie de evaziune fiscală asupra a 39 de imobile, 36 autoturisme, până la concurența sumei de 9.066.614 lei și asupra sumei de 634.000 lei.

În acest sens au fost reținuți 52 de suspecți, cu 34,6 % mai mulți comparativ cu anul 2015. Pe linia de evaziune fiscală, procurorii au emis 21 de rechizitorii.

Regimul armelor, explozivilor și substanțelor periculoase

În domeniul *regimului armelor* au fost constatate 140 de infracțiuni, iar pe linie de explozibili au fost constatate 24 de infracțiuni și au fost confiscate 223 kg de obiecte pirotehnice din categoria 2.

În domeniul *silvic*, la nivelul județului Mureș au fost aplicate 738 sancțiuni contravenționale, în valoare de 1.009.330 lei și au fost confiscați 4.690,55 mc. material lemnos în valoare de 1.876.220 lei, 15 autoutilitare și mai multe bunuri folosite la comiterea delictelor silvice.

Siguranța traficului rutier

Analiza efectuată asupra dinamicii accidentelor rutiere înregistrate în anul 2016, a scos în evidență scăderea cu 19,60% a numărului persoanelor decedate, comparativ cu anul 2015.

Pe parcursul anului 2016, a crescut semnificativ activitatea de impunere a legii și implicit prezența în trafic a polițiștilor rutieri, fiind aplicate 49.129 sancțiuni

contravenționale. De asemenea au fost reținute, în vederea suspendării sau anulării 4.731 permise de conducere și au fost retrase 1.491 certificate de înmatriculare.

Din analiza efectuată se poate constata faptul că, în perioada supusă analizei, principalele cauze generatoare de accidente rutiere grave au fost:

- viteza excesivă/neadaptată
- indisciplină pietonală
- neacordare prioritate pietoni.

Apeluri 112

Prin Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență, în anul 2016 au fost înregistrate 16.077 de apeluri, din care 54,18 % în mediul urban.

În anul 2016, Inspectoratul de **Jandarmi** Județean Mureș a asigurat măsurile de ordine și siguranță publică în cadrul unor manifestări, întâlniri, festivaluri, competiții și jocuri sportive, etc. Au fost executate:

- misiuni de asigurare/restabilire a ordinii publice,
- misiuni de menținere a ordinii publice ,
- acțiuni executate în cooperare cu alte instituții, etc.

Ordine și siguranță publică.

Obiectivele specifice prevăzute în Planul de management al inspectoratului pentru anul 2016, au fost realizate în totalitate, acestea fiind concretizate în executarea unui număr de 8.640 de misiuni cu un număr total de 25.284 jandarmi, față de 10.150 de misiuni în anul 2015 cu 27.834 jandarmi, ceea ce reprezintă o scădere cu 14,87%.

Asigurarea și restabilirea ordinii publice.

În anul 2016 au fost executate un număr de 1.139 de misiuni de asigurare a ordinii publice, față de 773 în anul 2015, reprezentând o creștere cu 67,86 %. Pe timpul misiunilor de asigurare a ordinii publice, au fost aplicate un număr de 19 sancțiuni contravenționale.

Un segment aparte al misiunilor de asigurare a ordinii publice l-au constituit manifestările sportive, inspectoratul asigurând în perioada de referință, măsurile de ordine și siguranță publică la un număr de 136 manifestări sportive, care s-au desfășurat în zona de competență.

Utilizarea câinilor de serviciu în îndeplinirea misiunilor specifice a constituit un sprijin real pentru efectivele participante la misiune și un factor de descurajare pentru potențialii contravenienți. Astfel, în anul 2016 au fost executate 227 misiuni specifice în care au fost folosiți câinii de serviciu, față de 140 de misiuni în 2015, însemnând o creștere cu 61,67%.

Pe parcursul perioadei analizate, forțele de jandarmi din cadrul inspectoratului au executat un număr de 25 misiuni de restabilire a ordinii publice.

Inspectoratul Județean de Jandarmi Mureș a executat misiuni de menținere a ordinii publice în baza solicitărilor săptămânale ale Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, cu o medie zilnică de 48,91 jandarmi, acționând în cadrul dispozitivelor de ordine și siguranță pe întreg teritoriul județului.

În perioada analizată au fost executate 7.140 de misiuni de menținere a ordinii publice, față de 9.061 executate în anul 2015, ceea ce înseamnă o scădere cu 21,20%.

Prevenirea și combaterea faptelor antisociale.

Au fost organizate 163 de acțiuni preventive, față de 192 în anul 2015, cu precădere în instituțiile de învățământ preuniversitar, acestea vizând aspecte referitoare la violența în familie, violența juvenilă, prevenirea criminalității stradale, alte probleme de conduită civică.

Referitor la constatarea contravențiilor, în anul 2016, efectivele de jandarmi au constatat cu 117 contravenții mai puțin decât în anul 2015.

Pe parcursul acestei perioade au fost executate 54 de activități criminalistice, constând în 54 planșe foto, cu aspecte de la constatarea unui număr de 62 fapte de natură penală.

În perioada analizată, aportul efectivelor Inspectoratului de Jandarmi Județean Mureș pentru contractarea fenomenului infracțional și contravențional a fost considerabil, în sensul în care prezența activă a efectivelor de jandarmi a condus la scăderea infracționalității stradale cu 21,20% față de anul anterior.

În perioada analizată, prin intermediul Grupării de Jandarmi Mobilă Tîrgu Mureș s-a urmărit realizarea următoarelor principale obiective:

1. *creșterea gradului de siguranță a cetățeanului*, obiectiv pentru a cărui atingere au fost organizate 4181 misiuni, cu participarea a 27.602 jandarmi. Urmare

acestor acțiuni au fost instrumentate 112 infracțiuni săvârșite de 158 de autori și au fost constatate 1.915 fapte de natură contravențională în valoare totală de 204.050 lei.

2. *creșterea capacității operaționale și de intervenție în cooperare cu alte instituții*, obiectiv pentru a cărui realizare au fost executate 466 misiuni și acțiuni în colaborare cu alte instituții și au fost constatate 45 de fapte de natură contravențională.

3. *consolidarea capacității de suport logistic și a TIC*, sens în care s-a procedat la creșterea gradului de dotare cu 62%.

Serviciul pentru Imigrări Mureș a urmărit respectarea legislației care reglementează statutul juridic al străinilor în România, soluționarea cu operativitate în condiții legale a solicitărilor publicului, asigurarea unei pregătiri continue și eficiente a cadrelor, realizarea cooperării cu structurile locale ale M.A.I., cele de siguranță națională și cu alte instituții publice locale, mediatizarea în presa locală a modificărilor legislative intervenite.

În cursul anului 2016 au fost depistați cu ședere ilegală un număr de 69 străini față de care s-au dispus măsuri specifice. În perioada de referință, Serviciul pentru Imigrări Mureș a efectuat 107 acțiuni și controale de specialitate, dintre care 44 de acțiuni și 34 de controale cu forțe proprii și 29 de acțiuni în cooperare cu organele de poliție și jandarmi și ITM.

Serviciul Județean Anticorupție Mureș a urmărit combaterea și prevenirea corupției, promovarea integrității și reducerea cauzelor care generează apariția faptelor de corupție în rândul personalului M.A.I.

În perioada analizată au fost desfășurate un număr de 97 activități de prevenire, din care 53 activități de informare și 44 de activități de instruire anticorupție cu caracter preventiv în rândul angajaților Ministerului Afacerilor Interne. La activitățile de informare au participat un număr de 934 angajați M.A.I., iar la activitățile de instruire, 499 angajați M.A.I. . În scopul creșterii gradului de informare a personalului M.A.I. și asigurarea transparenței activității, au fost elaborate și transmise structurilor ministerului 25 de materiale de informare cu caracter preventiv.

Prin intermediul Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Mureș, în anul 2016, s-au acordat servicii de asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri, s-au încheiat protocoale de colaborare la nivel local cu instituții

și ONG-uri, s-au implementat activități de reducere a cererii de droguri, s-au centralizat date de la instituțiile cu atribuții în implementarea Strategiei Județene Antidrog cu privire la activitățile de prevenire a consumului de droguri, s-au realizat analize cu privire la avertizarea timpurie privind problematica drogurilor la nivelul județului Mureș.

În anul 2016, alături de proiectele naționale implementate cu succes la nivelul județului Mureș, se evidențiază și proiecte, campanii și activități locale și județene.

Activitatea de prevenire în familie pe parcursul anului 2016 a vizat întărirea legăturilor intrafamiliale, a comunicării părinți-copii, precum și întărirea abilităților educative a părinților, dezvoltarea abilităților de interacțiune, stabilirea unui *mediu apreciativ*, dezvoltarea respectului față de ceilalți și față de propria persoană, încurajarea generozității, crearea unor deprinderi de viață sănătoase.

Serviciile de asistență psihologică, socială și medicală acordate de Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Mureș, au fost în concordanță cu documentele programatice și legislative în vigoare.

Pe parcursul anului 2016, la nivelul C.P.E.C.A. Mureș au fost înregistrate **61** de solicitări noi de asistență, drogul principal de consum fiind canabisul (32 cazuri), urmat de alcool (20 cazuri), prenadez (4 cazuri), amfetamine (3 cazuri), LSD (1 caz) și substanțe etnobotanice 1 caz. Vârsta consumatorilor de canabis aflați în evidența C.P.E.C.A. Mureș pe parcursul anului 2016 a fost cuprinsă între 13 și 65 de ani.

Pentru **prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență** prin intermediul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Mureș au fost dispuse măsuri, respectiv :

- asigurarea condițiilor normale de desfășurare a activităților economice și sociale în sezonul rece de către autoritățile și instituțiile din județul Mureș;
- menținerea viabilității drumurilor județene și naționale în sezonul rece;
- realizarea Programului de măsuri pentru sezonul rece;
- evaluarea pagubelor produse în județul Mureș de fenomenele meteorologice periculoase;
- organizarea exercițiilor de simulare a unor situații de urgență;

- organizarea acțiunilor de verificare la nivelul județului privind modul în care au fost salubrizate cursurile de apă și au fost realizate șanțuri și rigole în localități, pentru asigurarea secțiunilor de scurgere a apelor mari;
- măsuri pentru evitarea producerii situațiilor de urgență generate de arderea miriștilor, a vegetației uscate și a resturilor vegetale la nivelul județului Mureș;
- analiza gradului de pregătire a drumurilor naționale și județene pentru gestionarea situațiilor de urgență în sezonul rece 2015-2016 în ceea ce privește asigurarea utilajelor de dezăpezire, aprovizionarea cu materiale antiderapante, nisip, sare și clorură de sodiu, precum și aprovizionarea cu carburanți pentru utilajele de intervenție;
- verificarea riscului de cădere a unor blocuri de stâncă de pe versanți pe sectorul de drum național DN 15 E – 578 Reghin-Toplița în zona localității Lunca Bradului;
- măsuri pentru gestionarea situației de urgență produsă pe DN 15-E578 ca urmare a căderii unei stânci de pe versant în zona localităților Neagra Stînceni, în data de 23 februarie 2016.
- informarea Ministerului Afacerilor Interne referitor la pregătirea pentru iarna 2016-2017;
- analiza modului de asigurare a desfășurării în condiții normale a activităților economice și sociale pe raza județului Mureș în perioada sezonului rece, la următoarele instituții:
 - Consiliul Județean Mureș și Secția de Drumuri Naționale Tîrgu-Mureș -pentru asigurarea circulației pe drumurile aflate în administrare;
 - Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș pentru elaborarea situației centralizatoare la nivelul județului Mureș privind persoanele cu nevoi speciale;
 - Inspectoratul Școlar Județean Mureș pentru informarea referitoare la asigurarea încălzirii unităților de învățământ din județul Mureș;
 - Regulatorul Circulație CFR Tîrgu-Mureș, CFR Călători Tîrgu-Mureș, CFR Marfă Tîrgu-Mureș și Secția L7 Întreținere Linii CFR - pentru asigurarea condițiilor normale de circulație pe tronsoanele de cale ferată aferente județului Mureș;
 - RA AEROPORTUL TRANSILVANIA TÎRGU MUREȘ - pentru asigurarea condițiilor normale de trafic aerian în sezonul rece;

- SC Romgaz Mureș - pentru asigurarea stocurilor de combustibil la nivelul depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale de pe raza județului Mureș;
 - SC Filiala de Distribuție a Energiei Electrice – Electrica Distribuție Transilvania Sud SA Sucursala Mureș - pentru asigurarea continuității în furnizarea energiei electrice.
- monitorizarea contractelor de dezăpezire încheiate pentru sezonul rece 2016-2017 la nivelul primăriilor din județul Mureș și a Consiliului Județean Mureș și postarea pe site-ul instituției la secțiunea *situații de urgență*;
- transmiterea Planului de măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor fenomenelor meteorologice specifice sezonului rece 2016-2017 la toate primăriile din județ și la instituțiile membre ale Comitetului Județean pentru Situații de Urgență;
- solicitări adresate primăriilor pentru respectarea fluxului informațional în situații de urgență reglementat de ORDINUL nr. 1.422/2012 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră.

În urma fenomenelor hidro-meteorologice înregistrate pe raza județului Mureș în perioada 5-22 iunie 2016 au fost semnalate evenimente negative care au produs pagube materiale pe raza următoarelor unități administrativ-teritoriale: comuna Măgherani, comuna Gălești, comuna Sînpaul, comuna Mica, comuna Deda, comuna Brâncovenesti, comuna Aluniș, comuna Batoș, comuna Bogata, comuna Vătava, comuna Șincai, comuna Gurghiu, municipiul Reghin, comuna Ogra, comuna Lunca, municipiul Târnăveni, comuna Grebenișu de Cîmpie, orașul Iernuț, comuna Cuci.

În perioada 27-28 iunie 2016 au fost afectate următoarele localități: comuna Adamuș, comuna Bahnea, comuna Băgaciu, comuna Fîntînele, orașul Miercurea Nirajului, comuna Neaua, municipiul Reghin, orașul Sângeorgiu de Pădure, comuna Solovăstru, comuna Vătava, municipiul Târnăveni, orașul Sovata, orașul Ungheni.

În data de 26 iulie 2016 au fost afectate localitățile Ogra și Sighișoara.

Prin Ordinele Prefectului nr. 161/20 iunie 2016, 165/22 iunie 2016, 166/22 iunie 2016 și 178/23 iunie 2016, 191/6 iulie 2016 au fost constituite comisii de evaluare a pagubelor semnalate pe raza județului Mureș.

Ca rezultat al demersurilor realizate, au fost alocate sume pentru refacerea obiectivelor afectate de inundații Consiliului Județean Mureș și primăriilor Târnăveni, Sângeorgiu de Pădure, Sovata, Iernut, Măgherani, Mica, Deda, Brâncovenești, Aluniș, Vătava, Gurghiu, Ogra, Cuci, Adămuș, Bahnea, Sighișoara prin Hotărârile de Guvern nr. 752/12 octombrie 2016 și 975/21 decembrie 2016, totalizând 5.606 mii lei.

Tot în acest domeniu, Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Horea" al Județului Mureș a desfășurat o activitate intensă de prevenire a situațiilor de urgență și de intervenție în situații de urgență.

În perioada analizată s-a intervenit la 19.968 cazuri de urgență, din care 1.397 au fost situații de urgență și 18.571 au fost solicitări de asistență medicală de urgență și descarcerare.

Intervențiile la situații de urgență, pe tipuri, au fost:

- Incendii - 390
- Arderi necontrolate - 112
- Asistență persoane - 78
- Inundații - 54
- Evenimente de amploare ce pot genera situații de urgență - 54
- Misiuni pirotehnice - 55
- Salvări animale - 15
- Alte intervenții - 639 etc.

Conform statisticii Ministerului Afacerilor Interne, la nivelul județului Mureș, numărul incendiilor a scăzut cu 22%, iar al arderilor necontrolate a scăzut cu 36% față de anul anul 2015.

În cadrul misiunilor desfășurate au fost asistate 19.168 persoane, din care 17.742 adulți și 1.426 copii și au fost salvate 181 persoane și bunuri în valoare de 9.977.600 lei.

Pentru prevenirea situațiilor de urgență au fost efectuate 1662 controale de prevenire din care 1044 de prevenire a incendiilor. Au fost depistate 3.933 deficiențe din

care 900 au fost soluționate pe loc, au fost aplicate 3.723 sancțiuni, din care 267 amenzi în valoare de 499.710 lei și 3.456 avertismente.

Activitatea de avizare și autorizare a urmărit respectarea prevederilor legale și a reglementărilor tehnice privind categoriile de construcții și instalații specifice, fiind emise:

- 117 avize de securitate la incendiu;
- 93 autorizații de securitate la incendiu;
- 332 alte categorii de avize;

Au fost respinse pentru nerespectarea dispozițiilor legale în vigoare: 127 solicitări pentru avize de securitate la incendiu, 110 autorizații de securitate la incendiu.

Echipajele din cadrul Serviciilor Voluntare pentru Situații de Urgență au gestionat, fără coordonare din partea serviciilor profesioniste, un număr de 98 intervenții.

Pe lângă cele de mai sus, s-au realizat activități de îndrumare a cercurilor „Prietenii Pompierilor” și „Cu Viața Mea Apăr Viața”. În perioada 23-26 august 2016 s-a desfășurat în localitatea Titu din județul Dâmbovița, competiția națională de descarcerare unde județul Mureș a ocupat primul loc. În luna octombrie 2016, în Brazilia a avut loc Competiția Mondială de Descarcerare și Traumă, unde România a fost reprezentată de o echipă din partea Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Horea” al Județului Mureș.

2.5 PROTECȚIA COPILULUI ȘI A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

În domeniul protecției copilului, la data de 31.12.2016, în baza de date a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului figurau un număr de **1.722 copii**, iar pe cursul anului 2016 s-au înregistrat un număr de **5.551 beneficiari direcți ai sistemului de protecție a drepturilor copilului**, astfel:

- unitățile sanitare din județul Mureș au sesizat un număr de 39 cazuri de copii părăsiți în unități medicale, iar cu cele 7 cazuri active rămase în lucru din anul 2015, DGASPC Mureș avea în evidență 46 cazuri de copii părăsiți în unități medicale,

- copii plasați în servicii rezidențiale – număr de copii/tineri ocrotiți în servicii de tip rezidențial DGASPC la data de 31.12.2016 - 381 beneficiari și 226 beneficiari în case de tip familial și în apartamente rezidențiale ale furnizorilor de servicii sociale private,

- copii a căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate – la nivel județean existau un număr de 4.993 copii,
- asistența maternală profesională - 233 asistenți maternali profesioniști și 426 copii îngrijiți în rețeaua AMP,
- încuviințarea adopției pentru un număr de 19 copii,
- solicitări de evaluare/reevaluare a încadrării în grad de handicap - 1.528, din care 936 cazuri neuropsihice și 592 cazuri somatice.

În ceea ce privește **asistența socială a persoanelor adulte** la nivelul DGASPC Mureș în cursul anului 2016 au fost înregistrați **23.524 beneficiari direcți**, astfel:

- solicitări internare într-un centru rezidențial – 128 cereri din partea persoanelor cu handicap sau a reprezentanților acestora pentru internarea într-unul din centrele rezidențiale aflate în structura direcției, fiind emise 69 de dispoziții de admitere,
- beneficiari ai serviciilor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap din județ – 1.134 persoane asistate beneficiare,
- **17.340 persoane cu handicap** în plată, din care: 1.243 copii și 16.097 persoane adulte, fiind realizate plăți în valoare totală de 66.649.524 lei,
- cereri preluate pentru evaluarea complexă, verificarea documentelor și programarea pentru evaluarea complexă la sediul direcției sau la domiciliul solicitantului, în cazul persoanelor imobilizate la pat – pentru 5.953 persoane, dintre care 150 evaluări la domiciliu,
- consilierea medicală, medico-socială, socială și educațională a persoanelor de etnie romă – 71,
- informare, consiliere și îndrumare a persoanelor vârstnice persoanele vârstnice - 141 persoane îndrumate către servicii specializate de care aveau nevoie.

2.6 RELAȚII EXTERNE, COOPERARE REGIONALĂ ȘI TRANSFRONTALIERĂ, PROGRAME ȘI ACȚIUNI CU FINANȚARE EXTERNĂ

În materia relațiilor externe, în anul 2016, la nivelul județului Mureș a fost elaborat Planul județean de acțiuni pentru promovarea accesării fondurilor europene și intensificarea relațiilor externe, după consultarea Consiliului Județean Mureș și instituțiilor publice cu atribuții directe în acest sens.

În același context, trimestrial, pe baza Planului întocmit au fost elaborate 4 rapoarte privind modul de realizare al acțiunilor propuse, ca urmare a consultării instituțiilor implicate în promovarea și accesarea fondurilor europene la nivel județean, respectiv Instituția Prefectului – Județul Mureș, Consiliul Județean Mureș și alte 8 instituții.

Potrivit Planului județean de acțiuni pentru promovarea accesării fondurilor europene și intensificarea relațiilor externe, în cursul anului 2016 au fost realizate următoarele activități principale:

- informarea potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare din fonduri europene;
- diseminarea informațiilor europene în rândul publicului, creșterea vizibilității Uniunii Europene;
- organizarea de întâlniri în ceea ce privește derularea de proiecte;
- implementare proiecte regionale;
- promovarea accesării fondurilor structurale;
- dezvoltarea unui cadru de comunicare adecvat destinat informării grupurilor țintă;
- creșterea conștientizării potențialilor beneficiari referitor la oportunitățile de finanțare active;
- acordarea de asistență tehnică de specialitate;
- organizarea de activități de instruire, formare și perfecționare pe teme de interes care pot contribui la creșterea gradului de absorbție al fondurilor, etc.

În același context, instituțiile publice implicate în procesul de accesare al fondurilor europene au desfășurat activități pentru cunoașterea documentelor adoptate la nivel central prin organizarea de întâlniri, dezbateri, etc.

La nivelul județului Mureș, în anul 2016 a fost întocmită, gestionată prin evidență centralizată și monitorizată **activitatea de relații și colaborări internaționale** a Instituției Prefectului – Județul Mureș, Consiliului Județean Mureș și a autorităților administrației publice locale din județ. În anul 2016, la nivelul județului Mureș existau un număr de 245 relații și colaborări internaționale (înfrățiri, parteneriate și colaborări), comparativ cu anul 2015 când figurau un număr de 202 de relații și colaborări internaționale.

În materia relațiilor externe, pe parcursul anului 2016 a fost acordată consultanță autorităților administrației publice locale privind proiectele acordurilor de colaborare, cooperare, asociere, înfrățire.

În conformitate cu Registrul de evidență a relațiilor externe, în cursul anului 2016, la nivelul Instituției Prefectului – Județul Mureș a fost primită o vizită a unei delegații străine, comparativ cu anul 2015 când au fost primite 3 vizite, iar la nivelul Consiliului Județean, 11 delegații străine în anul 2016.

În domeniul gestionării informațiilor privind proiectele finanțate din fonduri externe la nivelul autorităților administrației publice locale din județul Mureș a fost elaborată **Situația proiectelor finanțate din fonduri externe derulate la nivelul APL-urilor**, rezultând următoarele:

- în anul 2016, la nivelul autorităților administrativ-teritoriale din județul Mureș se aflau în derulare un număr de 67 proiecte finanțate din fonduri externe, și anume: la nivelul municipiilor - 6 proiecte, la nivelul orașelor - 1 proiect, iar la nivelul comunelor - 60 proiecte, comparativ cu:
- anul 2015, la nivelul autorităților administrativ-teritoriale din județul Mureș se aflau în derulare un număr de 65 proiecte finanțate din fonduri externe, și anume: la nivelul municipiilor - 16 proiecte, la nivelul orașelor - 4 proiecte, iar la nivelul comunelor - 45 proiecte.
